

D.
257.

ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
UL. SZPITALNA 15

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZA ROK

1937

NAKLADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
DRUKARNIA „GRAFIA” W KRAKOWIE, STAROWIŚLNA 72

czas. 15594 | 1937

ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
UL. SZPITALNA 15

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZA ROK

1937

NAKLADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
DRUKARNIA „GRAFIA” W KRAKOWIE, STAROWIŚLNA 72

D-78/57/259

PRZEDMOWA.

Oddając do druku nasze XIV. sprawozdanie obecnie za rok 1937, składamy podziękowanie wszystkim P. T. Członkom, Organizacjom, Władzom Państwowym i Samorządowym, Prasie, Instytucjom Samorządu Gospodarczego z Krakowską Izbą Przemysłowo-Handlową na czele za życzliwe poparcie działalności naszego Związku i prosimy o dalszą współpracę dla umożliwienia nam racjonalnego spełnienia naszych zadań, zmierzających do wspólnego dobra polskiego przemysłu.

Sprawozdanie zawiera opis działalności Związku podany w skrótach w sposób kronikarski.

Z wyliczonych prac zechcą P. T. Członkowie przekonać się, że różnorodna i wielostronna działalność naszego Związku nie tylko nie doznała w roku sprawozdawczym ukrócenia lecz przeciwnie agendy Związku wzrosły tak pod względem wewnętrznych prac jak i w zakresie aktywności na zewnątrz.

Przestrzegając przepisów statutowych organizacja nasza występowała stale i energicznie w obronie przemysłu, dając inicjatywę i służąc pomocą i radą, przy czym miała w swych poczynaniach na uwadze, wzorem lat ubiegłych, nie tylko interesy swych członków lecz także dobro całego polskiego przemysłu.

Prosimy o rzeczową i życzliwą ocenę naszej działalności i wyciągnięcie wniosków, czy dobrze spełniliśmy obowiązek w ogólnym interesie, co będzie dla nas cenną wskazówką, w jakim kierunku ma zmierzać na przyszłość działalność naszej organizacji.

Wspomnienie pośmiertne.

BŁP.

IGNACY EHRENPREIS

zmarł 16 grudnia 1937 r.

Ś. † P.

JERZY GABLENZ

zginął śmiercią tragiczną
w katastrofie samolotowej
12 listopada 1937 r.

W roku sprawozdawczym poniósł Związek Przemysłowców w Krakowie ciężką stratę przez śmierć dwóch członków Rady błp. rady Ignacego Ehrenpreisa i ś. p. Jerzego Gablenza.

Błp. Ignacy Ehrenpreis, znany przemysłowiec nie tylko na terenie Krakowa, człowiek o nieskazitelnym charakterze, pełen wielkiego doświadczenia życiowego, był jednym z założycieli Związku Przemysłowców w Krakowie i nazwisko Jego zapisało się chlubnie w dziejach naszego Związku. Zawsze czynny w warsztatach swojej pracy, nie odmawiał też nigdy sił swych i czasu dla pracy organizacyjnej. Stratę tego długoletniego członka swej Rady odczuł Związek Przemysłowców bardzo głęboko. Zmarły reprezentował nasz przemysł ceramiczny i wapienniczy i jako Przewodniczący Sekcyj również na terenie szczytowych organizacji tych branż w Warszawie.

Zmarły był długoletnim radcą miejskim i radcą Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie oraz sędzią handlowym i odznaczał się niezwykłymi zaletami umysłu, mądrością, obowiązkowością, sumiennością i pilnością, wrodzonym taktem i umiarem.

Ignacy Ehrenpreis był także dobrym człowiekiem i miał jako wzorowy obywatel pełne zrozumienie dla potrzeb społecznych miasta i Państwa.

To też zewnętrznym dowodem zaufania, jakim darzył Go Rząd było nadanie Mu przed kilku laty Złotego Krzyża Zasługi.

Ś. p. Jerzy Gablenz należał do tych cichych pracowników w przemyśle, którzy wielką energią, sumiennością i pracowitością starali się nowy dział przemysłu udoskonalić zarówno pod względem technicznym jak i organizacji handlowej, torując eksportem dobre imię dla polskiego przemysłu spożywczego.

Zmarły był długoletnim Przewodniczącym Sekcji Spożywczej i Delegatem z ramienia tej Sekcji do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie. Dla wszystkich był on symbolem rzetelnego i poważnego przemysłowca. Młode życie padło ofiarą wypadku w katastrofie samolotowej, pozostawiając po Sobie jaknajlepsze wspomnienie.

Ze śmiercią Jerzego Gablenza schodzi do grobu wzorowy Człowiek o krystalicznym charakterze.

Cześć pamięci obu Zmarłych zasłużonych przemysłowców i działaczy gospodarczych.

SŁOWO WSTĘPNE.

Ostatnia przeszłość i najbliższa przyszłość.

Po 12 latach bezowocnych usiłowań konstruktywnej współpracy państw dla zliberalizowania obrotów międzynarodowych i zwalczenia nadmiernej autarkji powstał najgruntowniejszy, stosunkowo najlepszy, najbardziej wszechstronny plan takiej współpracy — plan Van Zeelanda. Jak jego liczni o wiele gorsi i słabsi poprzednicy, nie ma on wcale szans realizacji w dobie obecnej i zapewne jest już tylko „łabędzim śpiewem“ trubadurów wymierającej „wszechmiłości ekonomicznej“ między państwami.

Równocześnie nowe ostre załamanie się koniunktury przemysłowej w Stanach Zjednoczonych stało się hamulcem dalszego rozwoju nowej liberalnej polityki handlowej tego kolosa, który znowu przy pomocy czynnych niestety bilansów handlowych, pożera złoto świata i osłabia Europę.

Niemal wszędzie zaś znowu bije w górę fala zbrojeń i hyperzbrojeń, podtrzymując nadal na czas krótki sztucznie koniunkturę głównie wewnętrzną i autarkiczną szeregu krajów.

Struktura gospodarcza świata przekształca się coraz widoczniej nie w duchu „gospodarstwa światowego“, lecz przeciwnie w znaki mniej więcej izolowanych wielkich gospodarstw krajowych, niemniej jak w kierunku wielkich bloków gospodarczych. Jednym z nich jest już od lat kilku na mocy umów ottawskich i ich dobudówek imperium brytyjskie — drugi blok powstaje teraz pod naszym bokiem.

„Anschluss“ Austrii do Niemiec — to nie tylko inkorporacja polityczna i gospodarcza. To pierwszy krok do zrealizowania powstałej w latach 1914—1917 myśli „Mitteleuropa“. Dalszymi krokami po tej linii będą nowe traktaty handlowe Rzeszy niemieckiej z Węgrami, Jugosławią, Rumunią, Bułgarią, Grecją i Turcją, prowadzące z czasem do czegoś w rodzaju sojuszu gospodarczego między tymi państwami a „Grossdeutschland“ na zasadzie możliwie

pełnej samowystarczalności i możliwie pełnego zaspakajania wzajemnych potrzeb w obrębie tego olbrzymiego bloku. O blok ten musimy się gospodarczo poniekąd opierać — musimy z nim w dość wydajnej mierze handlować.

Ale tylko bardzo zręczne nasze manewrowanie na poligonie układów handlowych, poparte co prawda i naszym wielkim potencjałem politycznym i szczególną obecną konstelacją polityczną i w pewnej mierze nawet szczególną jakością naszych produktów (świnie mięsne, drzewo sosnowe itp.), może sprawić, że zapewne utrzymają się jeszcze w dość dużej mierze nasze obecne możliwości wywozowe do krajów nowego bloku, krajów na ogół o wysokim poziomie cen.

Obciążać nas będzie jednak nadal konieczność sprowadzania wielkich ilości surowców egzotycznych z rynków wolnodewizowych. Wobec braku nadziei na okazały dopływ już choćby tylko średnio- i krótkoterminowych kredytów zagranicznych, powyższa konieczność wymaga od nas więcej niż dotąd, śmiałej i energicznej polityki eksportowej w kierunku tychże wolnodewizowych rynków. Polityka ta, zwłaszcza obecnie — podczas ożywienia przemysłowego wewnętrznego, nie powinna cofać się przed ofiarami, niezbędnymi właśnie dla zabezpieczenia dewiz na zapłatę surowców oraz dla utrzymywania równowagi w naszych obrotach płatniczych z zagranicą bez uszczuplania naszego i tak skromnego zapasu kruszca i dewiz.

W zakresie wewnętrznym ostatnie czasy, odmiennie od swych długotrwałych poprzedników, przyniosły Polsce więcej dobrego, niż złego: rozmach planu inwestycyjnego, ulgi inwestycyjne, zasobniejszy rynek pieniężny, wzrost produkcji, zatrudnienia, i dochodu społecznego, częściowo nawet poprawę rentowności, praktyczne złagodzenie antagonizmów społecznych, niejaki uznanie przedsiębiorczości prywatnej i potrzeby jej rentowności. Rozmiary tych zmian na lepsze są jednak jeszcze zbyt skromne a podstawy ich zbyt słabe i niepewne, by na tym samym, bez dalszych wielkich wysiłków, mogła się oprzeć otucha w trwalszą, lepszą przyszłość. Co najważniejsze i najbardziej niepokojące — ciągle jeszcze nie widać u nas poważnych usiłowań w kierunku trwałego zmniejszenia nieproduktywnego a kosztownego aparatu publicznego,

a więc w kierunku zmniejszenia funkcji i obciążeń publicznych wszelkiego rodzaju. Wprawdzie obecnie gospodarstwo nasze nieco lepiej „się odżywia”, niż przed paru laty i znowu coś niecoś oszczędza, coś niecoś amortyzuje — ale brak mu jeszcze tej radykalnej kuracji na stałe wzmacniającej i uzbrajającej wycieńczony organizm, jaką byłaby tylko poważna redukcja ciężarów publicznych i równocześnie wolność gospodarcza, przy praworządności materialnej najlepiej sprzyjająca kapitalizacji i uprzemysłowieniu, a sama jak najmniej skrępowana na rzecz planów i nakazów „dobrze urodzonych” na zielonych biurkach.

Tym baczniejszą uwagę na potrzebę takich dalszych, strukturalnych i „klimatycznych” zmian na lepsze zwracać należy — tym częstszy i większy głos o ich realizację, należy podnosić, że położenie rolnictwa naszego, znamiennie poprawione na przełomie lat 1936-37 od kilku miesięcy, aczkolwiek na szczęście o wiele mocniejsze od stanu 3 lat kryzysowych znów jest słabsze wskutek spadku cen i że ten ujemny fakt w naszych specyficznych warunkach mógłby stać się rychło hamulcem dalszego wzmacniania się koniunktury wewnętrznej. To niebezpieczeństwo koniunkturalne imperatywnie każe kłaść znowu silniejszy akcent na konieczność strukturalnej i „klimatycznej” przebudowy naszej polityki gospodarczej.

Dr. Roger Battaglia

WŁADZE ZWIĄZKU.

Walne Zgromadzenie.

Doroczne Walne Zgromadzenie członków Związku Przemysłowców odbyło się w dniu 28 maja 1937 r. w sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie pod przewodnictwem Prezesa Związku Inż. Antoniego Schimitzka.

Zgodnie z porządkiem dziennym weryfikowano protokół z ostatniego Walnego Zgromadzenia z r. 1936, przyjęto do wiadomości sprawozdanie Dyrekcji z działalności Związku za r. 1936 i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej rewizji ksiąg oraz udzielonego Dyrekcji Związku absolutorium z gospodarki finansowej za rok sprawozdawczy 1936. W końcu zatwierdzono projekt preliminarza budżetowego na r. 1937.

Po zamknięciu oficjalnej części obrad odbyło się Zebranie Obywatelskie z udziałem przedstawicieli władz, samorządu administracyjnego i gospodarczego, osobistości ze sfer kulturalnych oraz reprezentantów zrzeszeń gospodarczych i społecznych.

Zebranie zagał Prezes Związku Przemysłowców inż. Antoni Schimitzek dłuższym przemówieniem, w którym przedstawił genezę i przebieg akcji Związku Przemysłowców przeciwstawiającej się zamierzeniom terytorialnego uszczuplenia Województwa Krakowskiego.

Następnie wygłosił b. senator i b. Prezydent miasta Krakowa inż. Karol Rolle referat na temat „W obronie praw ziemi krakowskiej“.

Referent omówił szczegółowo całokształt zagadnienia z punktu widzenia historycznego, kulturalnego, gospodarczego, administracyjnego, politycznego i społecznego, podkreślając z wielką znajomością, opartą na doświadczeniu i wszechstronnych studiach, wagę i znaczenie sprawy uregulowania granic administracyjnych południowo-zachodnich ziem Polski, jako problemu ogólnopolskiego.

W wyniku ożywionej dyskusji Zebranie Obywatelskie uchwa-
liło jednomyślnie następującą rezolucję:

„Obywatele ziemi krakowskiej oświadczają się przeciw odłą-
czeniu któregośkolwiek powiatu od Województwa Krakowskiego,
a za stworzeniem jednego silnego województwa na południowym
zachodzie Polski przez połączenie obecnych województw śląskiego
i krakowskiego w jedną całość z siedzibą w Krakowie”.

Rada Związku.

Skład Rady w r. 1937.

a) Radni z wyboru:

Battaglia Dr. Roger, Beres Dr. Rudolf, Brzezowski inż. Ludwik,
Brzozowski inż. Jan, Buzek inż. Jerzy, Ehrenpreis Dr. Arnold,
Epstein Tadeusz, Filippi Tadeusz, Folkman Emeryk, Grünspan
Dr. Michał, Hupka Dr. Jan, Jawornicki Bolesław, Jungerman Fry-
deryk, Lax Bernard, Liban Jan, Merz Dr. Ludwik, Mianowski inż.
Edward, Mianowski inż. Henryk, Götz-Okocimski Antoni, Rath
inż. Maksymilian, Rauch inż. Zdzisław, Ritterman Aleksander,
Romocki inż. Paweł, Scherer Wiktor, Schimitzek inż. Antoni,
Skarżeński inż. Leon, Sonanini inż. Antonio-Clementi, Steinberg
Dr. Ludwik, Stypułkowski inż. Edward (kooptowany uchwałą Rady
z 18/X. 1937) Taub inż. Dr. Józef, Włodek Dr. Józef, Woło-
szyński Dr. Andrzej, Wowkonowicz inż. Romuald, Zimmerman
Dr. Juda.

b) Radni delegowani przez Sekcje:

Sekcja Browarnicza:

Dygat Adam

Sekcja Budowlana:

Ronka inż. Eugeniusz

Struszkiewicz inż. Jerzy

Wexner inż. Saul

Sekcja Ceramiczna:

Ehrenpreis Ignacy (zmarł 16/XII. 1937)

Burtan Stanisław

Weinsberg Bertold

Seksja Chemiczna:

Bleier Dr. Leopold
Wałach inż. Paweł

Seksja Czekoladowa:

Piasecki Adam

Seksja Drzewna:

Landau Izydor
Syrop Juliusz
Wistreich Dr. Artur

Seksja Drogowa:

Holländer Emil

Seksja Garbarska:

Marko Stefan
Wrzak Zygmunt

Seksja Graficzna:

Perlberger Dr. Teodor

Seksja Konfekcyjno-Guzikarska:

Grüss Mojżesz

Seksja Kosmetyczno-Perfumeryjna:

Miklaszewski Zygmunt

Seksja Metalowa:

Bohdanowicz-Oroszeny Tadeusz
Dyduch inż. Ludwik
Górecki Józef

Seksja Młynarska:

Gutentag Dr. Artur
Neuman Albert

Seksja Papiernicza:

Wistreich Dr. Dawid

Seksja Spożywcza:

Gablentz Jerzy (zginął śmiercią tragiczną w katastrofie samolotowej 12 listopada 1937 r.).

Seksja Wapiennicza:

Menasche inż. Ignacy
Namysłowski inż. Władysław

Sekcja Win i Miodu

Gall Jan

Sekcja Chrzanowska:

Krudzielski inż. Zdzisław

Wachlowski inż. Kamil

Sekcja Żywiecka:

Mączyński inż. Mieczysław

Stein Dr. Beno

Skład Prezydium Związku:

Prezes: Schimitzek inż. Antoni

Wiceprezesi: Brzozowski inż. Jan

Epstein Tadeusz

Krudzielski inż. Zdzisław

Merz Dr. Ludwik

Komitet Wykonawczy:

Beres Dr. Rudolf, Buzek inż. Jerzy, Dyduch inż. Ludwik, Ehrenpreis Ignacy, Götz-Okocimski Antoni, Hupka Dr. Jan, Menasche inż. Ignacy, Scherer Wiktor, Syrop Juliusz, Taub inż. Dr. Józef, Weinsberg Bertold, Włodek Dr. Józef, Wowkonowicz inż. Romuöld.

Komitet Opiniodawczy:

Beres Dr. Rudolf, Braun inż. Kazimierz, Brzezowski inż. Ludwik, Buzek inż. Jerzy, Bohdanowicz-Oroszeny Tadeusz, Ehrenpreis Dr. Arnold, Hupka Dr. Jan, Landau Izidor, Rauch inż. Zdzisław, Steinberg Dr. Ludwik, Taub inż. Dr. Józef, Weinsberg Bertold, Wistreich Dr. Artur, Wistreich Dr. Dawid, Włodek Dr. Józef, Zimmerman Dr. Juda.

Komisja Rewizyjna:

Henefeld Jakub, Klapper Adolf, Łachociński Adam.

Działalność Rady Związku.

W roku sprawozdawczym odbyła Rada 3 posiedzenia a mianowicie: 24 lutego, 26 kwietnia i 18 października.

Przedmiotem obrad na posiedzeniu z 24 lutego były między innymi następujące sprawy: regulowanie cen w drodze administracyjnej, usprawnienie działalności Związku w zakresie pośredniczenia przy pertraktacjach o zawarcie umów zbiorowych z pracownikami przez dostarczanie do Biura Związku wykazów płac robotniczych jako materiału orientacyjnego, sprawa wynagrodzeń drużyn L. O. P. P. złożonych z pracowników fizycznych i umysłowych zatrudnionych w przemyśle, budowa gazociągu dla przemysłu krakowskiego okręgu, usprawnienie środków komunikacyjnych z Centralnym Okręgiem Przemysłowym.

Po zakończeniu posiedzenia Rady wygłosił p. Dr. Battaglia na plenarnym zebraniu zrzeszonych członków Związku referat na temat zagadnień socjalnych w Polsce.

Tego samego dnia wygłosił prelegent w Klubie Społecznym dalszy odczyt na temat: „Horoskopy gospodarczo-społeczne na r. 1937”.

Następne posiedzenie odbyła Rada 26 kwietnia 1937 r., zatwierdzając sprawozdanie z działalności Związku za okres od 21 grudnia 1936 r., ustalając termin i porządek dzienny dorocznego Walnego Zgromadzenia. Uchwalono założenie odrębnej organizacji p. n. „Zrzeszenie Pracodawców Przemysłowych w Krakowie” i powołano Komitet Założycielski dla prac organizacyjnych, a w szczególności opracowania statutu i wniesienia go do władz o zatwierdzenie. Na wniosek Prezydium Związku przyznała Rada w uznaniu zasług położonych dla Związku p. Dr. Z. Jarszyńskiemu tytuł Naczelnego Dyrektora a p. Dr. Spitzerowi tytuł Dyrektora. Poruszono sprawę budowy gazociągu do Krakowa i postanowiono kontynuowanie akcji przeciwstawiającej się zamierzeniom grożącym uszczupleniem historycznego i gospodarczego obszaru Województwa Krakowskiego.

Na posiedzeniu z 18 października 1937 r. omawiano poza sprawozdaniem z działalności za ostatni okres sprawę akcji L. O. P. P. o ufundowanie przez okręg Krakowski samolotów. Powzięto uchwałę pozostawienia wolnej ręki poszczególnym zakładom przemysłowym w zakresie materialnego przyczynienia się do tej akcji. Obradowano również nad stanowiskiem i działalnością Związku w sprawach zatargów z robotnikami zalecając

zbieranie materiału informacyjnego dotyczącego stawek płac tak pracowników fizycznych jakoteż umysłowych, potrzebnego dla tworzącego się Zrzeszenia Pracodawców. Rozpatrzono akcję, bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciw atakom lotniczym i gazowym, postanawiając zwołać plenarne zebranie członków Związku w tych sprawach na 25 października 1937 r. Oświadczone się przeciw wprowadzeniu przymusowości świadczeń na pomoc zimową w formie opodatkowania. Uchwalono przeznaczyć zebrany fundusz ku uczczeniu pamięci Marszałka Piłsudskiego na budowę autostrady na „Sowiniec” z tym, że fundusz zostanie wypłacony z chwilą rozpoczęcia budowy autostrady.

Działalność Komitetu Wykonawczego i Opiniodawczego.

Komitet Wykonawczy i Opiniodawczy odbył w roku sprawozdawczym szereg posiedzeń, na których rozpatrywano aktualne zagadnienia gospodarcze i zaopiniowano liczne projekty ustaw i rozporządzeń.

Do ważniejszych należy zaliczyć między innymi następujące: projekt ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim, projekt zmian rozporządzenia o P. Funduszu Drogowym, projekt ustawy o załatwianiu zatargów zbiorowych, akcje zwiększania bezpieczeństwa pracy w zakładach przemysłowych oraz obniżki stawek ubezpieczenia od wypadków, ustalenie norm świadczeń na pomoc zimową, projekt zmiany ustawy o podatku dochodowym, o opłatach stemplowych, projekt rozporządzenia o bezpieczeństwie i higienie pracy, projekt ustawy o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć, projekt ustawy o podatku obrotowym, projekt ustawy o ulgach podatkowych dla inwestycji, sprawa fundowania samolotów przez przedsiębiorstwa położone na terenie Województwa Krakowskiego, kwestia fachowego doszkalania robotników, projekt zmian taryfy składek na ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych na okres 1938-40.

Zebrania plenarne.

W związku z okresem zawierania układów zbiorowych z robotnikami odbyło się w dniu 24. lutego 1937 r. plenarne zebranie

członków Związku Przemysłowców, na którym wygłosił Delegat Rady na Warszawę Dr. Roger Battaglia referat na temat zagadnień socjalnych w Polsce. W wyniku dyskusji na ten temat uznało Zebranie za konieczne, by zrzeszone przedsiębiorstwa pozostawały w ścisłym kontakcie ze Związkiem w wypadkach zatargów z robotnikami i zaniechały jakichkolwiek kroków na własną rękę bez uprzedniego porozumienia się z Biurem Związku.

Tego samego dnia wygłosił Dr. Battaglia w Klubie Społecznym w Krakowie dalszy odczyt na temat „Horoskopy gospodarczo-społeczne na rok 1937“.

Z okazji Walnego Zgromadzenia Związku odbyło się z inicjatywy Związku w dniu 28. maja 1937 w sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej Zebranie Obywatelskie w sprawie grożącego niebezpieczeństwa terytorialnego uszczuplenia Województwa Krakowskiego.

Przebieg zebrania oraz treść uchwalonej rezolucji przedstawiono w sprawozdaniu z obrad Walnego Zgromadzenia.

W dniu 25. października 1937 odbyło się dalsze Ogólne Zebranie członków Związku Przemysłowców przy udziale reprezentantów władz oraz licznie zebranych przemysłowców.

Porządek dzienny obejmował dwa niezwykle ważne i aktualne zagadnienia a mianowicie ochronę życia i mienia przeciw atakom lotniczo-gazowym oraz poprawę warunków bezpieczeństwa pracy w przemyśle.

Temat pierwszy zagał Dr. Spitzer, przypominając, że Związek Przemysłowców w Krakowie był jedną z pierwszych organizacji, która w porozumieniu z Wydziałem Wojskowym Województwa Krakowskiego oraz D. O. K. V. podjęła jeszcze w r. 1930 dobrowolną akcję przygotowania na terenie przedsiębiorstw przemysłowych obrony przeciwlotniczej. Do akcji tej przystąpiło wówczas ponad 50 większych przedsiębiorstw, a obecnie na podstawie ustawy z r. 1934 oraz rozp. z r. 1937 akcja ta jest przymusowa i ogólna.

Dotychczasową akcję Inspektoratu O. P. L. Gaz. przemysłu przy Wydziale Wojskowym Urzędu Wojewódzkiego oraz program prac na przyszłość przedstawił w obszernym referacie inż. Buczyński, po czym powołano do życia przy Związku Przemysłowców

specjalną Sekcją O. P. L. Gaz. przemysłu, która objęła agendy Inspektoratu.

Dyrektor Dr. Z. Jarszyński zagaił drugi punkt porządku dziennego a mianowicie akcję bezpieczeństwa pracy dla ochrony życia i zdrowia pracowników w przemyśle.

Referat na ten temat wygłosił Inż. Stefan Żabicki, który na podstawie długoletniej pracy w tym dziale, prowadzonej na terenie największej fabryki chemicznej, a mianowicie Zjednoczonych Fabryk Związków Azotowych w Mościcach i na podstawie poważnych studjów przedstawił zebranym zarówno doniosłość zagadnienia bezpieczeństwa pracy i zasięg rzeczowy jakoteż osiągnięte wyniki.

Po przeprowadzonej dyskusji upoważniło Zebranie Biuro Związku do prowadzenia akcji bezpieczeństwa na terenie zrzeszonych fabryk w porozumieniu z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Udział Związku w ciałach doradczych rządowych, w organizacjach gospodarczych i instytucjach społecznych.

Z ramienia Związku zasiadali:

W Radzie przemysłowo-handlowej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu w Warszawie:

Prezes Inż. Antoni Schimitzek,

w Komitecie drzewnym przy Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

Dr. Roger Battaglia

w Komitecie Celnym, Komisji Ankietowej, Komisji Opiniodawczej przy Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów:

Dr. Roger Battaglia

w Radzie Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce:

Dr. Artur Wistreich jako wiceprezes

Juliusz Syrop i inż. Mieczysław Mączyński, jako delegaci.

w Komitecie Eksportowym Papierówki w Warszawie:

Juliusz Syrop, jako Prezes,

Dr. Artur Wistreich, jako zastępca Delegata,

w Radzie Naczelnej Związków Przemysłu Garbarskiego w Polsce:

Zygmunt Wrzak jako wiceprezes,
Stefan Marko, jako delegat,

w Państwowej Radzie Komunikacyjnej:

Dr. Roger Battaglia, inż. Leon Skarżeński i Dr. Tadeusz Spitzer,

w Komisji Rozjemczej Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie:

Dr. Zygmunt Jarszyński, jako Przewodniczący,
Dr. Tadeusz Spitzer, jako członek,

w Wspólnej Reprezentacji Związków Przemysłu Młynarskiego w Polsce w Warszawie:

Dr. A. Gutentag, Jan Ficek, W. Hecker i A. Neuman, jako delegaci,

w Związku Eksportowym Młynów w Polsce w Poznaniu:

Wilhelm Hecker jako członek Zarządu,
Dr. A. Gutentag, jako zastępca członka Zarządu,

w Wojewódzkiej Przybocznej Radzie Funduszu Pracy w Krakowie:

Dr. Ludwik Merz, jako zastępca przewodniczącego Sekcji Finansowej,

w Komisji doradczej dla spraw pośrednictwa pracy przy Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy:

Wiktor Scherer, Dr. Z. Jarszyński i Dr. T. Spitzer,

w Wojewódzkim i Miejskim Obywatelskim Komitecie Pomocy Zimowej Bezrobotnym:

Dr. Ludwik Merz i Dr. Zygmunt Jarszyński

w Komisji Pracy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego w Warszawie:

Dr. Ludwik Merz.

Wystąpienia Związku w charakterze reprezentacyjnym.

Do ważniejszych wystąpień w charakterze reprezentacyjnym należy zaliczyć między innymi: złożenie życzeń noworocznych Panu Prezydentowi na ręce Wojewody Krakowskiego, udział w uroczystościach pogrzebowych śp. Karola Szymanowskiego w dniu

7 kwietnia, udział w Zjeździe Rady Grupy 13-tej C. Z. P. P. w Częstochowie w dn. 4 czerwca 1937 r. udział w uroczystościach związanych z pobytem w Krakowie w czerwcu Prezydenta R. P. i Króla Rumuńskiego Karola II, udział w uroczystym otwarciu Targów Wschodnich w dniu 4 września 1937 r., udział w Zebraniu Rady Grupy 13-tej we Lwowie w dn. 10 i 11 września z okazji trwania „Targów Wschodnich”, udział w uroczystości pożegnalnej Pana Wojewody Gnoińskiego w dn. 14 września na Ratuszu w Krakowie, udział w powitaniu wojsk wracających z manewrów, udział w urządzeniu XIV. Tygodnia Lotniczego L. O. P. P. od 24/IX do 1/X 1937 r., udział w uroczystościach z okazji „Święta Niepodległości” w dniu 11 listopada 1937 r., udział w konferencjach odbytych w Izbie Przem.-Handl. w sprawie drogowej, rozkładu jazdy, zarządzeń co do sposobu i formy sporządzania i wywieszania cenników i ujawniania cen, w sprawie zmiany ustawy celnej, w sprawie nowelizacji przepisów regulujących obrót żywnościowy i w. i.

Współpraca Związku z innymi organizacjami gospodarczymi, z samorządem gospodarczym i z władzami państwowymi.

Podobnie jak i w ubiegłych latach utrzymywał Związek żywy kontakt i czynnie współpracował z następującymi organizacjami gospodarczymi: Centralny Związek Przemysłu Polskiego w Warszawie, Rada Naczelna Związków Drzewnych w Warszawie, Rada Naczelna Związków Przemysłu Garbarskiego w Polsce w Warszawie Wspólna Reprezentacja Związków Przemysłu Młynarskiego w Warszawie, Stała Delegacja Zrzeszeń Przemysłowców Ceramicznych w Warszawie, Związek Eksportowy Młynów w Polsce w Poznaniu, Związek Przemysłu Chemicznego R. P. w Warszawie, Związek Przemysłu Konfekcyjnego w Warszawie, Związek Browarów i Słodowni w Warszawie, Polski Związek Przemysłowców Metalowych w Warszawie, Państwowy Instytut Eksportowy w Warszawie, Polski Komitet Normalizacyjny w Warszawie, Instytut Spraw Społecznych w Warszawie, Związek Fabrykantów w Bydgoszczy, Związek Fabrykantów w Poznaniu, Związek Gospodarczy Przemysłu Przetwórczego w Katowicach, Towarzystwo Przemysłowców Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, Centralny Związek Przemysłowców we Lwowie, Krakowska Kongregacja Kupiecka w Kra-

kowie, Związek Stowarzyszeń Kupieckich w Małopolsce Zachodniej w Krakowie, Międzynarodowa Izba Handlowa oraz wszystkie polsko-zagraniczne Izby Handlowe, Związek Ziemian, Izba Budowniczych, Izba Rzemieślnicza i i.

Na szczególniejszą uwagę zasługuje współpraca Związku ze Związkiem Izb Przemysłowo-Handlowych i poszczególnymi terytorialnymi Izbami a przede wszystkim z Izbą Przemysłowo-Handlową w Krakowie, od której doznawał Związek zawsze życzliwego i chętnego poparcia.

Ta przychylna i harmonijna współpraca była ułatwiona i tą okolicznością, że większość składu Sekcji przemysłowej Izby stanowią zrzeszeni w Związku członkowie a w skład Prezydium Izby wchodzi również członkowie Rady Związku.

Ze strony władz państwowych doznawał Związek również poparcia, a władze państwowe korzystały wydatnie z usług Związku drogą nadsyłania do załatwienia ankiet i zasięgania opinii w aktualnych zagadnieniach gospodarczych.

Na wzmiankę zasługuje również poparcie działalności Związku przez prasę codzienną i fachową.

Działalność Delegata Rady Związku na Warszawę.

Zakres i metody działania naszej delegatury warszawskiej, którą od lat 14 prowadzi członek naszej Rady p. Dr. Roger Battaglia (Kredytowa 8 m. 4. - tel. 615-52) przedstawiliśmy niejednokrotnie w sprawozdaniach naszych bardzo szczegółowo.

Tym razem ograniczymy się zatem do stwierdzenia, że działalność delegatury w r. 1937 nie tylko nie uległa żadnemu ograniczeniu, lecz nawet przybrała na rozmiarach m. i. wskutek wzrostu agend interwencyjnych indywidualnych na rzecz naszych członków w związku z reglamentacją dewiz, rozszerzeniem reglamentacji przywozu towarów i silnym ożywieniem akcji państwowej w zakresie rewizji traktatów handlowych.

Nasz delegat jest równocześnie członkiem Zarządu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, Prezesem Związku Grupy 13 C. Z. P. P. do której należymy, delegatem Wydziału Centralnego Związku Przemysłowców we Lwowie na Warszawę, urząd. człon-

kiem Komitetu Wykonawczego Związku Przemysłu Konfekcyjnego w Polsce, konsulentem konwencji przędzalń wełny czesankowej, korespondentem i konsulentem Izby przemysłowo-handlowej warszawskiej, stałym delegatem Rady Handlu Zagranicznego do rokowań z kilkoma państwami, prezesem Izby Handlowej polsko-szwajcarskiej, wiceprezesem Izby Handlowej polsko-holenderskiej, dyrektorem Izby Handlowej polsko-austriackiej, konsulentem Izby Handlowej austriacko-polskiej we Wiedniu i wielu innych.

Ta kumulacja funkcji okazała się bardzo pożyteczną, ułatwiając Drowi Battagli bezpośrednią obronę naszych interesów na wielu odcinkach równocześnie.

Działalność Biura Związku.

Biuro Związku zatrudniało w roku sprawozdawczym personal w następującym składzie: Naczelnny Dyrektor: Dr. Zygmunt Jarzyński, Dyrektor: Dr. Tadeusz Spitzer, Sekretarz: Jan Dronka, referent dla spraw drzewnych: Mateusz Kornreich, referent dla spraw dewizowych: S. Gryszpan, kierownik kancelarii: M. Warchałowski, trzy siły kancelaryjne, jeden inkasent i dwóch woźnych.

Jako organ wykonawczy wykonywało Biuro Związku następujące czynności: załatwiała bieżącą korespondencję, pełniła służbę informacyjną w zakresie przepisów i ustaw gospodarczych, podatkowych, społecznych i innych aktualnych zagadnień, podejmowała interwencję natury ogólnej i indywidualnej, opracowywało postulaty przemysłu i przedkładało je władzom w formie memoriałów, opiniowało projekty ustaw i rozporządzeń, brało udział w posiedzeniach i konferencjach tak w samym Związku jakoteż poza Związkiem, rozpisywało ankiety na aktualne zagadnienia gospodarcze, wydawało zaświadczenia w sprawach celnych, paszportowych, przywozowych i o prowadzeniu ksiąg handlowych, organizowało odczyty i t. p.

W roku sprawozdawczym załatwiono 10.407 aktów, wydano 354 okólników, opracowano 164 memoriałów i opinii i odbyło 98 zjazdów, posiedzeń i konferencji.

Sprawy ogólne.

W sprawach ogólnych opracowano następujące memoriały i opinie:

1. o ochronie krajowej produkcji części rowerów,
2. o wydanie zakazu wywozu zbóż chlebowych i o uruchomienie kredytów młynarskich,
3. w sprawie wstrzymania przyznawania dalszych ulg celnych Francji przy przywozie do Polski win musujących,
- 4 w sprawie cen maksymalnych na cegłę,
5. w sprawie zmiany wartości towaru na pozwoleniach przywozu,
6. w sprawie udzielania koncesji przemysłowi odkażania aparatów telefonicznych,
7. w sprawie późnego doręczania poczty,
8. o zmianie rozporządzenia z 27. X. 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym,
9. o prolongatę ulg celnych na woski bitumiczne,
10. w sprawie zmiany rozkładów jazdy,
11. o reglamentacji obrotów artykułami żywnościowymi,
12. w sprawie podwyżki taryf kolejowych za przewóz dachówki,
13. o redukcję wygórowanych opłat pobieranych przez stacje kolejowe za zawiadomienia nadawcy o niepodjęciu przesyłki przez odbiorcę,
14. w sprawie przewlekłego załatwienia wypłat zaliczeń kolejowych,
15. w sprawie trudności w podawaniu Instytutowi Badania Konjunktur Gosp. i Cen, zmian cen wyrobów specjalnych, wykonywanych na podstawie zamówień według własnych planów, modeli i recept klientóv,
16. o zniesienie pobierania podwójnych opłat za podstawienie i osobno za wyciągnięcie wagonu na bocznice kolejową,
17. o obniżenie wygórowanych opłat za kolejowe telefoniczne awiza,
18. o ograniczenie wwozu ostrzy do golenia, a zwiększenie kontyngentów na stal taśmową,
19. o dostarczanie odpowiednich wagonów dla przewozu wapna i o zaniechanie pobierania należności za mycie wagonów,
20. o obniżkę taryfy kolejowej za przewóz dachówki do poziomu z przed 1. lipca 1937 r.,

21. o zaliczenie wapna do towarów szybko psujących się,
22. w sprawie norm odbioru tłuczni przez Minist. Komunikacji,
23. o obniżenie stopy procentowej od kredytów udzielanych przez Komunalne Kasy Oszczędności,
24. o przyznanie pomocy wywozowej dla bibułki papierosowej,
25. w sprawie zamierzonego zwiększenia funduszy na pomoc finansową dla eksportu przez odpowiednie obciążenie przywozu,
26. w sprawie wzmoczenia obrotu towarowego z Łotwą,
27. o uchylenie dekretu z r. 1932 dotyczącego roszeń pieniężnych przypadających od związków komunalnych,
28. o dopuszczenie obić papierowych w hotelach, pensjonatach itd.
29. w sprawie przywrócenia dawnych formularzy listów przewozowych,
30. w sprawie podziału artykułów na grupy ze względu na ich konieczność lub zbędność przywozu,
31. o zezwolenie na nadawanie drobnych premii reklamowych za taryfową opłatą przewidzianą dla przesyłek mieszanych,
32. o usprawnienie połączeń kolejowych z Krakowa do Wiednia,
33. w sprawie przełożenia rozjezdni bocznic z lewej na prawą stronę,
34. o zaniechanie ściągania świadczeń na pomoc zimową od zakładów przemysłowych przy wykupnie świadectw przemysłowych kategorii handl. dla oddzielnych zakładów handlowych sprzedaży wyrobów własnej produkcji,
35. w sprawie projektu o „ściekach“,
36. o usprawnienie połączeń pocztowo-telegr. z Turcją,
37. w sprawie przedłużenia wyjątkowej taryfy wh-35 na przewóz cegły,
38. w sprawie wypłat przez D. O. K. P. odszkodowań za okradzenie przesyłek, przewożonych w wagonach niekrytych,
39. w sprawie międzynarodowego Kongresu taryferów w Pradze,

40. o projekcie wystawy znormalizowanych druków i pomocy biurowych,
41. w sprawie uruchomienia większej ilości biur informacyjnych,
42. o memorandum, dotyczącem nielojalnej konkurencji w obrocie tasiemkami reklamowymi,
43. w sprawie wystawy „Two Way World Fair” w N. Yorku,
44. w sprawie nowych taryf i zmian w taryfach Polskich Linii Lotniczych „Lot” na okres letni,
45. o projekcie ustawy w sprawie przeciwdziałania gospodarczo nieuzasadnionym cenom przedmiotów powszedniego użytku, względnie o zreformowaniu ustawodawstwa w tym zakresie,
46. w sporze, czy komitent jest obowiązany do wypłacenia komisantowi prowizji komisowej w wypadku, jeżeli komitent dokona samodzielnej sprzedaży z pominięciem komisanta w rejonie, co do którego działa zawarta umowa,
47. w sprawie reklamy radiowej,
48. o projekcie rozporządzenia dotyczącego oznaczenia wagi i t. d. odnośnie świec w obrocie handlowym,
49. w sprawie wprowadzenia w życie postanowień art. 23. punkt 1. c. prawa celnego o bezcłowym przywozie surowców,
50. o horoskopach rozwoju Krakowa i przedmieść w ciągu najbliższych 25 lat w związku z przystąpieniem Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów do opracowania programu budowy nowego gmachu na pomieszczenie urzędu pocztowo-telekomunikacyjnego na dworcu kolejowym w Krakowie dla celów scentralizowania służby doręczeń dla całego Krakowa,
51. w sprawie taryfy bezpośredniej na przewóz przesyłek ekspresowych w komunikacji z zagranicą,
52. o problemie nauki zawodu w przemyśle,
53. o firmach godnych zaufania mogących zaopatrywać w swe materiały spółdzielnie wojskowe,
54. o projekcie Międzynarodowych Targów Poznańskich zorganizowania specjalnego działu polskiej wynalazczości.
55. w sprawie form i skuteczności obecnej pomocy w szkolenictwie zawodowym,
56. w sprawie handlu przenośnego,

57. o projekcie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji,
58. w sprawie rozporządzenia wykonawczego do rozporządzenia Rady Ministrów o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucji prawa publicznego,
59. o wytycznych dla autorów programów szkół kształcących ogólnozawodowych,
60. w sprawie braku surówki odlewniczej,
61. kto powinien opłacać stempel od rachunków czy dostawca czy odbiorca,
62. w sprawie dodawania cukru trzcinowego (buraczanego) przy produkcji wina,
63. w sprawie cła ochronnego na importowane opony rowerowe,
64. przeciw zamierzonej podwyżce taryf eksportowych,
65. w sprawie bieglých w zakresie licencji na wytwarzanie kawy słodowej i cykorji.
66. o postulatcie sfer kościelnych odnośnie do zawartości wosku w „świecach woskowych”.
67. w sprawie projektu rozporządzenia o prowadzeniu przemysłu rakarskiego.
68. o projekcie ustawy o spółkach udziałowych,
69. o przywróceniu skupu flaszek monopolowych,
70. w sprawie projektu przepisów o wykonaniu wewnętrznych urządzeń gazowych,
71. w sprawie uruchomienia nowej wytwórni przerabiającej spirytus na wyroby perfumeryjno-kosmetyczne,
72. w sprawie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania wagonów od 1. sierpnia do 31. października 1937 r.,
73. w sprawie normalnego manca na wadze przy wełnie,
74. o stosowaniu taryf specjalnych przy nadawaniu przesyłek za listami przewozowymi na okaziciela,
75. o projekcie wytycznych, dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego miejscowości w związku z obroną przeciwlotniczą,
76. w sprawie projektu ustawy o zmianie rozp. Prezydenta R. P. z 27. X. 1933 r. o prawie celnym.

77. w sprawie projektu rozporządzenia o maklerach przy-
sięgłych na giełdach towarowych,
78. w sprawie zamierzonego urządzenia w Krakowie przez
Instytut Naukowy Organizacji i Kierownictwa cyklu wykładów
o racjonalnej organizacji kontroli administracji, gospodarki i ruchu
fabrycznego,
79. o nowelizacji prawa patentowego,
80. o projekcie utworzenia okręgowego urzędu górniczego
w Kielcach,
81. o wprowadzeniu ulg przewozowych na konserwy śledzi,
82. o używaniu do wyrobu mydła soli skażonej 1% nafty,
83. w sprawie rozszerzenia czasokresu wolnego od opłat
postojowego,
84. o zasadzie obliczania maksymalnej taryfy opłat agentów
celnych,
85. o rozmiarach wykorzystywania kredytu warrantowego,
86. w sprawie nadania uprawnienia na zakład elektryczny
w Poroninie i Bukowinie,
87. o rozciągnięciu przepisów prawa przemysłowego na
przedsiębiorstwa państwowe,
88. w sprawie obniżki taryfy w obrocie wewnętrznym na
gwoździe i druty żelazne,
89. w sprawie projektu ustawy o winie,
90. w sprawie kolejowej taryfy osobowej,
91. w sprawie różnicy między „szpulami papierowymi”
a „kanetkami”,
92. o możliwość załadowywania dachówek i płyt azbestowo-
cementowych w półwagonie,
93. w sprawie budowy nowych linii wąskotorowych,
94. o projektowanej taryfie drożkarskiej.
95. w sprawie ubytku przy przemiale 100 kg. zboża na mąkę
razową,
96. o projekcie zmian regulaminu przewozu osób, bagażu
oraz przesyłek ekspresowych,
97. w sprawie rewizji ordynacji pocztowej,
98. o usprawnienie komunikacji kolejowej między Zagłębiem
Dąbrowskim a Krakowem,

- 99. w sprawie kolejowych niedomagań przewozowych,
- 100. przeciw zamierzonej ogólnej podwyżce taryf kolejowych,
- 101. o przywrócenie względnie utrzymanie różnych wyjątkowych taryf kolejowych,

102. o usprawnienie połączeń kolejowych na linii Kraków-Wiedeń w zakresie wozów sypialnych.

Ponadto wydano cały szereg opinii o istniejących zwyczajach handlowych, o zamierzonych urządzeniach targów i wystaw o mających się zorganizować wycieczkach zagranicznych, o staraniach o uzyskanie koncesji na uruchomienie nowych linii autobusowych i ich rozbudowie, w sprawie zatrudniania obcokrajowców, których to opinii niesposób tutaj wyliczać.

W sprawach ogólnych wydano 86 okólników, zawierających informacje o nowych rozporządzeniach i ustawach gospodarczych, o aktualnych wiadomościach, o położeniu poszczególnych gałęzi i ośrodków przemysłowych, o handlu zagranicznym, o sprawach wywozowych, przywozowych i celnych, o sprawach dewizowych, finansowych, o ustawodawstwie handlowym i przemysłowym, o sprawach komunikacyjnych, o sprawach pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, o nowych działach produkcji, o wiadomościach z życia samorządu gospodarczego i organizacyj gospodarczych, o sprawach traktatowych, jednym słowem o wszystkich przejawach życia gospodarczego.

Sprawy podatkowe.

W sprawach podatkowych wystąpił Związek w roku sprawozdawczym z następującymi memoriałami i opiniami:

1. o zwolnienie od podatku przemysłowego obrotów wynikających z transakcji pośredniego eksportu żelaza,
2. w sprawie reformy świadectw przemysłowych dla zakładów młynarskich,
3. w sprawie norm średniej dochodowości,
4. o projekcie rozporządzenia dotyczącego zmian w rozp. wyk. o Państwowym Funduszu Drogowym,
5. o umorzenie z urzędu wszelkich kar wymierzanych przedsiębiorstwom przemysłowym oraz dopłat za ubiegłe lata w tych

wypadkach, gdy podstawę wydania orzeczenia karnego stanowi tylko fakt zatrudnienia robotników ponad normę ustawową,

6. w sprawie księgowania faktur,

7. w sprawie projektu zasad opracowania statystyki wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i dochodowego od dochodów fundowanych opracowanego przez G. U. S. w Warszawie,

8. w sprawie kryterium, jak należy kwalifikować przemysłowe urządzenia techniczne w zakładach przemysłowych, czy n. p. kominy fabryczne, chłodnice, wieże ciśnień i t. p. mają charakter nieruchomości, czy też urządzeń technicznych w rozumieniu ust. 5 art. 6 dekretu o podatku od nieruchomości,

9. w sprawie reformy świadectw przemysłowych względnie co do zasady i wysokości ekwiwalentu za zniesienie świadectw przemysłowych,

10. o projekcie rezolucji Międzynarodowej Izby Handlowej w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu,

11. czy sprzedawane przez fabryki szkła gazownikom i elektrowniom klosze i konusy należy uważać za towary przeznaczone na inwestycje lub remonty czy też za towary przeznaczone dla celów produkcji i podlegające opodatkowaniu stawką podatkową z art. 7 lit. A. p. 9. ustawy o państw. podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 76 z r. 1934) t. j. stawką do połowy obniżoną,

12. w sprawie traktowania zaliczkowo wypłacanych kwot na poczet wynagrodzenia za pracę akordową na równi z zaliczkami na pobory służbowe a nie uważania ich za wypłatę wynagrodzenia podlegającego opodatkowaniu w rozumieniu ust. 1. art. 43. ustawy o podatku dochodowym,

13. w sprawie opodatkowania przedsiębiorstw dorożek samochodowych,

14. w sprawie listy biegłych podatkowych,

15. o projekcie rozporządzenia o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych,

16. sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych przez przedsiębiorstwa prowadzone sezonowo,

17. w sprawie stawek podatku przemysłowego od obrotu dla zakładów cukierniczych,

18. w sprawie ulg w podatku przemysłowym od obrotu dla pralni,

19. o podstawie wymiaru podatku obrotowego dla hurtowni tytoniowych,

20. w sprawie stosowania stawek w podatku przemysłowym odnośnie do przedsiębiorstw korzystających z ulgowych świadectw przemysłowych,

21. o amortyzacji kolejek wąskotorowych zakładów przemysłowych,

22. w sprawie projektu Związku Miast zmierzającego do wprowadzenia nowych ciężarów podatkowych na rzecz miast,

23. o projekcie klasyfikacji przedsiębiorstw przemysłowych dla celów opracowania statystyki wymiaru podatku od obrotu,

24. o obrocie wewnętrznym przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych,

25. w sprawie zwolnienia dostaw dla statków morskich od podatku obrotowego,

26. w sprawie umożliwienia naszym absolwentom szkół zawodowych praktyki zagranicznej w drodze wymiany,

27. w sprawie uzupełnienia listy przedmiotów krótkotrwałych które mogą być odpisane jednorazowo,

28. w sprawie ustalania podstaw wymiaru podatku od nieruchomości w przedsiębiorstwach przemysłowych,

29. w sprawie zwrotu nadpłat podatku dochodowego od uposażeń wypłacanych tygodniowo w różnych wysokościach, od których potrąca się równocześnie podatek,

30. w sprawie opłat stemplowych od zgłaszanych przez wytwórnie octu władzom skarbowym zmian, powodujących potrzebę zmiany protokołu weryfikacyjnego,

31. o wysokości procentowych dopłat do świadectw akcyzowych na rzecz gmin w łączności z reformą świadectw akcyzowych dla fabryk wódek,

32. w sprawie możliwości warunkowego zaspokajania należności podatkowych, przypadających od komisanta z towaru zagranicznego komitenta (podwójne opodatkowanie),

33. w sprawie projektu stawek podatku przemysłowego dla młynarstwa,

34. o projekcie ustawy w sprawie zmiany ustawy o państwowym podatku dochodowym,

35. o projekcie ustawy o zmianie ustawy o opłatach stempowych,

36. o projekcie ustawy o ulgach podatkowych dla inwestycji, obejmującym: ulgi w centralnym okręgu przemysłowym, ulgi na obszarze województw wschodnich, ulgi dla wiernictwa naftowego, kopalnictwa rud, przemysłu hutniczego, koksowni i dla inwestycji służących celom motoryzacji, ulgi dla nowowznoszonych budowli i ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych,

37. o projekcie ustawy o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć,

38. o projekcie ustawy o podatku obrotowym,

39. w sprawie projektu Związku Miast wprowadzenia nowych podatków od placów budowlanych, oraz podatku od przyrostu wartości,

40. w sprawie udzielania władzom skarbowym danych i informacji potrzebnych do wymiaru podatków,

41. w sprawie rozciągnięcia ulg dla nabywców samochodów na osoby prawne oraz na wszystkie samochody bez względu na cenę,

42. w sprawie prolongaty ulg motoryzacyjnych,

43. o usprawnienie załatwiania przez władze skarbowe podań o przyznaniu ulg podatkowych w związku z zakupem samochodów,

44. o uchylenie dekretu z r. 1932, dotyczącego rozszczeń pieniężnych przypadających od związków komunalnych,

45. o przedłużenie okresu do stawiennictwa w urzędach skarbowych celem udzielenia wyjaśnień z 3 dni na 8 do 10 dni,

46. w sprawie potrącalności wydatków na pomoc zimową od podstaw wymiaru podatku dochodowego.

47. o ulgach podatkowych od inwestycji.

Pozatym wydano cały szereg opinii; czy pewne czynności należy uważać za przerób, czy też za czynności handlowe przygotowawcze w rozumieniu ustawy o państwowym podatku przemysłowym oraz liczne opinie w sprawie ilości różnych artykułów, które należy uważać za większą ilość (partję) w rozumieniu Cz. II. lit. A. kat. I. taryfy stanowiącej załącznik do

art. 23 ustawy o państwowym podatku przymusowym, których niepodobna tutaj wyliczać.

W sprawach podatkowych wydano w roku sprawozdawczym 26 okólników, omawiających szczegółowo aktualne ustawodawstwo podatkowe, okólniki Min. Skarbu, projekty ustaw i rozporządzeń, orzecznictwo Sądu Najwyższego i Najw. Trybunału Administr., ankiety na aktualne zagadnienia i t. p.

Sprawy socjalne.

W sprawach socjalnych opracowano następujące memoriały i opinie:

1. o projekcie ustawy o zmianie ustawy z 17. marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim.
2. o normach zarobku niewykwalifikowanego robotnika,
3. o wartości gotówkowej żywienia dziennego i miesięcznego wynagrodzenia otrzymywanego przez służbę pensjonatową od pracodawców w ośrodkach letniskowych i uzdrowiskowych,
4. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia pomocnika robotnika,
5. w sprawie zbiórek na cele społeczne,
6. w sprawie nowelizacji art. 284 kodeksu zobowiązań, normującego okres przedawnienia wierzytelności pracowników z tytułu wynagrodzenia za pracę i zwrotu poniesionych wydatków oraz wierzytelności pracodawców z tytułu udzielonych zaliczek.
7. w sprawie opłaty na Fundusz Pracy od żarówek elektrycznych,
8. o projekcie „tez podstawowych reformy w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby”,
9. o prolongatę obniżki składek na ubezpieczenie emerytalne,
10. w sprawie ubezpieczenia „sprzątaczek”,
11. o projekcie zmian taryfy składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych na okres 1938-40,
12. w sprawie przedłużenia czasu pracy w miesiącach sezonowych w pralniach i farbiarniach,

13. w sprawie zaliczenia uczniów do ogólnej liczby pracowników w przedsiębiorstwie, mającej stanowić podstawę do ustalenia obowiązku zatrudnienia uczestników walk o niepodległość,

14. o projekcie ustawy o zapewnieniu pracy uczestnikom walk o niepodległość,

15. o projekcie ustawy o załatwianiu zatargów zbiorowych pracy,

16. w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Komisji Rozjemczej z 30. kwietnia 1937 r. o warunkach płacy i pracy w przemyśle budowlanym itp.

Wydano 27 okólników, zawierających przegląd ustawodawstwa socjalnego, aktualnych okólników Min. Pracy i Opieki Społecznej, orzecznictwa Sądu Najwyższego w zakresie umowy o pracę pracowników umysłowych i robotników, czasu pracy w przemyśle i handlu, urlopów, pracy młodocianych i kobiet, bezpieczeństwa i higieny pracy, chołób zawodowych, ochrony rynku pracy, zatargów zbiorowych w przemyśle, układów zbiorowych pracy, ubezpieczeń społecznych, Funduszu Pracy, zatrudnienia inwalidów i niepodległościowców.

Sprawom socjalnym poświęcał Związek w roku sprawozdawczym podobnie jak i w ubiegłych latach specjalną uwagę a w szczególności problemowi zwalczania bezrobocia i zapobieganie strajkom przez wzmoczenie robót publicznych i ożywienie życia gospodarczego. W tych sprawach odbyto wielką ilość posiedzeń, na których udzielono dyrektyw, wydano cały szereg okólników z pouczeniem o sposobie postępowania w wypadkach zatargów z robotnikami, podejmowano interwencje u władz tak bezpośrednio jakoteż przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego. Na skutek tej akcji, która znalazła częściowy posłuch w Rządzie, Związki zawodowe robotników złagodziły sposób pertraktacyj, a w konsekwencji osłabła w roku sprawozdawczym fala strajkowa względnie zatargi z robotnikami nie miały zbyt ostrego charakteru. Za energiczną obronę zrzeszonych zakładów przemysłowych i za działalność w zakresie zwalczania strajków okupacyjnych i przy pośrednictwie w likwidacji zatargów, Związek stał się przedmiotem ataków ze strony prasy socjalistycznej.

Zagadnienia socjalne były przedmiotem obrad plenarnego zebrania członków Związku w dniu 24. lutego 1937 r.

Na ten temat wygłosił referat Dr. Roger Battaglia na wyższym zgromadzeniu. Uchwały powzięte na tym zebraniu omówione zostały poprzednio.

Zatargi zbiorowe z robotnikami znalazły się również na porządku dziennym obrad Rady Związku w dniu 26. kwietnia 1937, w czasie których zobrazowano sytuację na odcinku ruchu socjalnego i zatargów robotniczych w porównaniu z poprzednim rokiem. Dyskusja wykazała, że przy pertraktacjach o zawarcie umów zbiorowych dawał się odczuwać brak równowagi szans pomiędzy partnerami. Z jednej bowiem strony występowali robotnicy jako zwarty front, z drugiej strony pracodawca sam lub najwyżej przy udziale dorywczo wezwanego przedstawiciela Związku. Tę przewagę wyzyskiwały zawodowe związki robotnicze i wysuwały prócz żądań ekonomicznych coraz to nowe postulaty często kolidujące nawet z obowiązującymi przepisami prawnymi. Pracodawcy, nie mając oparcia w silnej organizacji pracodawców, przyznawali pod presją ustępstwa, które w następstwie wygrywały robotnicze związki zawodowe wobec innych zakładów przemysłowych, nie licząc się z ich możliwościami finansowymi. Brak jednolitej polityki socjalnej, jednolitych zasad postępowania u pracodawców, brak silnej organizacji, któraby zapewniła pracodawcom energiczną obronę ich interesów w zatargach z robotnikami, popierała słuszne żądania pracodawców, rozporządzała potrzebnymi materiałami informacyjnymi, któraby utrzymywała stałe porozumienie ze związkami robotniczymi celem zgodnego normowania wszelkich spraw wynikających ze stosunku pracy, któraby pośredniczyła w spornych wypadkach oraz przy zawieraniu układów zbiorowych i czuwała nad praktycznym przestrzeganiem ustalonych zasad i dotrzymywaniem umów zbiorowych tak przez robotników jakoteż przez pracodawców — skłoniły Radę Związku do podjęcia inicjatywy w sprawie utworzenia odrębnej organizacji, któraby usunęła omawiane braki i niedomagania. Zorganizowanie takiej instytucji stało się tym bardziej aktualne i konieczne, że z dniem 1. czerwca 1937 r. weszła w życie ustawa o układach zbiorowych pracy z 14. kwietnia 1937 r., przewidu-

jąca zawieranie układów zbiorowych po stronie pracodawców przez zrzeszenia pracodawców. Rada Związku uznała, że zadań powyżej wyszczególnionych nie może się podjąć z różnych względów istniejący Związek Przemysłowców, którego zakres działania jest daleko szerszy, a który musi spełniać cały szereg innych bardzo ważnych zadań, wobec czego nie powinien być narażony na ataki i zarzuty, jakoby utrudniał likwidację zatargów.

W wyniku dyskusji uchwaliła Rada założyć dla spraw społecznych i robotniczych odrębną organizację pod nazwą „Zrzeszenie Pracodawców Przemysłowych” i powołało Komitet Założycielski celem prowadzenia prac organizacyjnych i opracowania projektu statutu. W wykonaniu tej uchwały Biuro Związku opracowało statut Zrzeszenia, który został wniesiony do Władz o zatwierdzenie.

W roku sprawozdawczym poświęcił Związek szczególniejszą uwagę również zagadnieniom bezpieczeństwa pracy. Idea walki z wypadkami przy pracy poczyniła wielkie postępy. Odsobnione poczynania poszczególnych zrzeszonych zakładów przemysłowych lub poszczególnych Sekcyj jak n. p. Młynarska zespoliły się w roku sprawozdawczym w poważną akcję na tym odcinku zagadnienia pracy. Dzięki prowadzonej przez Biuro Związku propagandzie obudziło się wielkie zainteresowanie tymi sprawami wśród zrzeszonych przedsiębiorstw. Jest to zjawisko na ogół pomyślne. Zapoczątkowany w Polsce ruch ma już zagranicą bardzo bogatą przeszłość. Jego skutki przejawiają się nie tylko w dziedzinie społecznej ale i gospodarczej. Bezpieczeństwo pracy stało się poważnie rozbudowanym kierunkiem wiedzy technicznej. Istnieje wprawdzie możliwość czerpania z gotowego, jednak wszystkiego tą drogą nie osiągnie się. Zagadnienie wymaga przygotowania. Dorobek zagraniczny nie może być bez zastrzeżeń przenoszony na nasz grunt. Należy więc w oparciu o wzory obce tworzyć własne metody, własne rozwiązania. Praca ta rozwija się pomyślnie. Ruch, o którym mowa, stanie się istotnie pożytecznym, jeśli nagromadzone przez siebie wartości zdoła spożytkować praktycznie. Zagadnienie to ma dwie strony, a mianowicie: teoretyczną — wszystko to, co zmierza do pogłębienia nowego kierunku wiedzy technicznej, oraz praktyczną — zużytkowanie tej

wiedzy w terenie, w warsztacie pracy, gdzie należy zastosować metody pracy i środki ochronne, zabezpieczające przed wypadkami.

Idea walki z wypadkami przy pracy opiera się o dwa momenty: ochronę człowieka i racjonalną gospodarkę materiałem ludzkim. Oba te względy powinny zachęcać do walki z wypadkami. Osiągnięcie pomyślnego stanu bezpieczeństwa pracy w przedsiębiorstwie wymaga nieraz poważnych inwestycji. Propaganda walki z wypadkami wykazuje, że inwestycje z realizacją tego celu związane mają również skutki gospodarcze. Zapobiec wypadkowi oznacza oszczędzenie kosztów tego rodzaju jak przerwa w pracy, spowodowana wypadkiem, bezczynność zespołu, w którym nastąpił wypadek, jałowy bieg maszyn, uszkodzenie maszyny lub materiału, a poza tym koszt pierwszej pomocy, koszt leczenia uszkodzowanego i ewentualny koszt renty czy odszkodowania dla inwalidy. Te ostatnio wymienione koszty są niewątpliwie największe, bo w naszych stosunkach wyrażają się opłatą na ubezpieczenie od wypadków i to wcale wysoką bo wahającą się w granicach 0.5^o/_o do 8°/_o.

W pierwszych miesiącach roku sprawozdawczego prowadzono akcję propagandową walki z wypadkami przy pracy w drodze korespondencyjnej przez zamieszczanie w okólnikach wskazówek i pouczeń. Akces zgłosiła jako pierwsza Sekcja Młynarska.

Sprawą akcji bezpieczeństwa pracy zajęła się Rada Związku na posiedzeniu w dniu 18. października 1937 r., omawiając program działalności i uchwalając zwołanie w tej sprawie plenarnego zebrania zrzeszonych zakładów przemysłowych na 25. października 1937 r., na którym wygłosił p. inż. Żabicki wyczerpujący referat o sposobie prowadzenia akcji na terenie poszczególnych fabryk oraz przedstawił praktyczne wyniki akcji. Plenarne zebranie ustosunkowało się przychylnie do powołania przy Związku Specjalnej Komisji dla akcji bezpieczeństwa pracy i do utworzenia specjalnego Referatu dla tego zakresu działania, co też zostało zrealizowane w porozumieniu i przy materialnem poparciu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Celem ułatwienia poszczególnym zakładom przemysłowym prowadzenia systematycznej akcji bezpieczeństwa pracy, a zatem i umożliwienia im zaszeregowania przez Z. U. S. do niższej kategorii i klasy niebezpieczeństwa

zaangażował Związek 3 inżynierów-instruktorów, wyszkolonych przez Z. U. S., których zadaniem jest dokładne osobiste badanie warunków bezpieczeństwa pracy w każdym zakładzie i udzielanie odpowiednich wskazań i zaleceń w zakresie zorganizowania na terenie fabryk systematycznej akcji bezpieczeństwa pracy.

Pomoc zimowa.

Wzorem lat ubiegłych wzięł także w roku sprawozdawczym Związek żywy i czynny udział w akcji pomocy zimowej, apelując do członków o wypełnienie obywatelskiego obowiązku zmierzającego do ulżenia doli wielkiej rzeszy bezrobotnych.

W Obywatelskim Komitecie Pomocy Zimowej Bezrobotnym współpracował czynnie wiceprezes Związku Dr. Ludwik Merz i Naczelny Dyrektor Związku Dr. Zygmunt Jarszyński.

Biurow Związku prowadziło ewidencję składanych przez zrzeszone zakłady przemysłowe ofiar na pomoc zimową.

Wyniki akcji zbiórkowej wśród sfer przemysłowych z terenu Krakowskiego Województwa były za okres 1936/7 jak na tutejsze stosunki wcale pokaźne, bo łączna suma datków wyniosła okragło zł. 303.000.—

W związku z rozpoczętą zbiórką na rzecz pomocy zimowej dla bezrobotnych na sezon 1937/8 odbyło się w dniu 1 grudnia 1937 r. posiedzenie Komitetu Wykonawczego Związku wspólnie z przedstawicielami Wojewódzkiego Komitetu P. Z. B. w osobach Prezesa Izby Skarbowej Józefa Gregera, jako zastępcy Przewodniczącego Woj. Kom. P. Z. B. oraz Dyrektora Banku Polskiego Michała Kossakowskiego jako Przewodniczącego Sekcji Finansowej i Zbiórki Pieniężnej tegoż Komitetu.

Na posiedzeniu tym ustalono zgodnie dla przedsiębiorstw przemysłowych zorganizowanych w Związku stawki świadczeń:

1^{0/00} od obrotu za r. 1936 dla przedsiębiorstw, które nie wykazały żadnego zysku bilansowego za rok operacyjny 1936

2^{0/00} od obrotu za r. 1936 dla przedsiębiorstw, wykazujących zysk bilansowy za r. 1936.

SEKCJE i ICH DZIAŁALNOŚĆ.

Poza opisaną powyżej działalnością prowadziło Biuro Związku wszystkie agendy autonomicznych Sekcyj, działających w ramach statutu Związku, biorąc udział w ich zebraniach, wydając specjalne okólniki branżowe, opracowując memoriały branżowe, rozpisując aktualne ankiety, załatwiając bieżącą korespondencję, podejmując interwencje i t. p. czynności wchodzące w zakres biurowości i administracji.

Sekcja Browarów.

Sekcja ta pod nazwą Zrzeszenie Browarów została utworzona uchwałą powziętą na posiedzeniu browarów w dniu 5 maja 1937 r.

Akcja zmierzająca do konsolidacji browarów średnich i małych i do uzdrowienia stosunków w przemyśle piwowarskim była uprzednio prowadzona poza Związkiem. Pierwsze posiedzenie w tej sprawie odbyło się w Kielcach w dniu 14 kwietnia 1937 r. następnie 26 kwietnia 1937 r. w Krakowie w biurze Browaru Krakowskiego.

Zakres działania Sekcji obejmuje cały obszar Polski.

Przewodniczącym Sekcji a zarazem Delegatem do Rady Związku wybrano p. Adama Dygata, dyrektora Zarządu Dóbr i Zakładów Przemysłowych Romana X. Sanguszki w Tarnowie, zastępcami Przewodniczącego -- Eugeniusza Raciborskiego i Maurcego Sercarza.

Sekcja odbyła 10 posiedzeń i konferencji tak w Krakowie jakoteż w innych miastach, których przedmiotem były między innymi następujące sprawy: memoriał do Ministerstwa Skarbu dotyczący podatku akcyzowego od piwa, ochrona klientów, uzdrowienie rynku piwnego, inne sprawy podatkowe, konsolidacja średnich i drobnych browarów, sprawy organizacyjne, współpraca z organizacją poznańsko-pomorską i lwowską, projekt ustawy o opodatkowaniu piwa, projekt ustawy o podatku od spożycia, żądania Ministerstwa Przemysłu i Handlu odnośnie do konwencji cen, projekt formalnej umowy konwencyjnej, co świadczy najlepiej o aktywności Sekcji i konieczności jej utworzenia.

Okólników wydano dla członków tej Sekcji 18. Zawierały one informacje o aktualnych sprawach, dotyczących tej gałęzi przemysłu, różne ankiety i komunikaty.

Sekcja Budowlana.

Przewodniczącym Sekcji był inż. Eugeniusz Ronka. Zastępcą Przewodniczącego — inż. Dr. Józef Taub. Delegatami do Rady Związku: Inż. Eugeniusz Ronka, inż. Jerzy Struszkiewicz i inż. Saul Wexner.

W roku sprawozdawczym pozyskała Sekcja cały szereg nowych członków, którzy wykazali zainteresowanie działalnością Związku i czynnie współpracowali ze Związkiem. Rozbudowa organizacyjna Sekcji nastąpiła na posiedzeniu w dniu 22 listopada 1937 r. na którym Przewodniczący Sekcji inż. Ronka wyraził podziękowania inż. Polańskiemu, Dr. Rosenthalowi, inż. Rychlewskiemu i inż. Struszkiewiczowi za inicjatywę i pracę w tym zakresie.

Przedmiotem obrad licznych posiedzeń były następujące sprawy: sprawa świadectw przemysłowych dla budowniczych, nowa umowa zbiorowa z robotnikami, omówienie sytuacji strajkowej, usłalenie wytycznych w postępowaniu delegatów biorących udział w pertraktacjach z robotnikami, sprawa arbitrażu, sprawa podwyższenia ustalonej arbitrażem stawki płac dla kobiet i młodocianych, projekt rozporządzenia o ściekach, nadanie mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Komisji Rozjemczej z 30 kwietnia 1937 r. sprawa dostaw i robót publicznych, pomoc zimowa, nowelizacja prawa przemysłowego, niewłaściwości przy załatwianiu przetargów na roboty na rzecz Skarbu Państwa, a w szczególności pominięcia ofert miejscowych przedsiębiorstw budowlanych przy przetargu rozpisany przez Monopol Tytoniowy i Spirytusowy na roboty na terenie Krakowa.

W tej ostatniej sprawie wystąpiono do Ministerstwa Skarbu z memoriałem opracowanym przez inż. Struszkiewicza.

Dla członków Sekcji wydano 14 okólników omawiających aktualne sprawy, dotyczące tej gałęzi przemysłu.

Sekcja Ceramiczna.

Funkcje Przewodniczącego Sekcji aż do chwili zgonu t. j. 16 grudnia 1937 r. pełnił błp. radca Ignacy Ehrenpreis, zastępcy przewodniczącego radca Bertold Weinsberg.

Delegatami do Rady Związku byli z ramienia Sekcji Ceramicznej: Stanisław Burtan, błp. Ignacy Ehrenpreis i Bertold Weinsberg.

Sekcja odbyła kilkanaście posiedzeń, których przedmiotem obrad były m. i. następujące sprawy: umowa zbiorowa z robotnikami, sprawa administracyjnego regulowania cen cegły, taryfy kolejowej na przewóz cegły, sprawa ogólnopolskiego zjazdu ceramicznego w Katowicach w dn. 7 i 8 listopada 1937 r. i zgłoszonych na ten kongres referatów a mianowicie: a) sprawy robotnicze i taryfy zarobkowe na r. 1938, b) taryfy kolejowe, c) regulacja cen cegły na r. 1938, d) budownictwo osadnicze, e) sprawa pieców polowych i f) instrukcja odnośnie budownictwa w związku z obroną przeciwlotniczą i gazową a przemysł ceramiczny, sprawa wprowadzenia 48-godzinnego tygodnia pracy w działach pracy o ruchu ciągłym (piece wypalowe), nomenklatura i taryfowanie wyrobów ceramicznych.

W dniu 17 grudnia 1937 r. odbyło się żałobne posiedzenie Sekcji Ceramicznej ku uczczeniu pamięci zmarłego radcy Ignacego Ehrenpreisa, długoletniego członka Rady Związku Przemysłowców i Przewodniczącego Sekcji Ceramicznej i Wapiennej.

Dla członków Sekcji Ceramicznej wydano w roku sprawozdawczym 15 okólników. Wystąpiono z memoriałami w następujących sprawach: o podwyższenie cen maksymalnych na cegłę w związku z żądaniami robotników o podwyżkę płac, przeciw zamierzonej podwyżce taryfy kolejowej za przewóz dachówek, o obniżkę taryfy na dachówkę do poziomu z przed 1 lipca 1937 r.

Sekcja Chemiczna.

Godność Przewodniczącego Sekcji piastował inż. Paweł Wałach, dyrektor S. A. „Solvay“, delegatów do Rady Związku Przemysłowców: Leopold Bleier, Dyrektor Polskich Związkowych Rafinerji Olejów Skalnych S. A. w Trzebini i dyrektor inż. Paweł Wałach.

Sekcja wydała w roku sprawozdawczym 5 okólników i odbyła kilka posiedzeń.

Do ważniejszych spraw, dotyczących tej gałęzi przemysłu oprócz zagadnień ogólnej natury należy zaliczyć następujące kwestie: normalizacja karbolineum drzewnego, podjęcie nowych działów produkcji względnie rozszerzenie fabrykacji już istniejącej ze względu na istniejące w kraju surowce, jaki ze względu na możliwości zbytu w kraju, gdyż według zestawień importu produktów chemicznych, sprowadza się do Polski jeszcze ciągle znaczne ilości niektórych artykułów, wzmożenie obrotów handlowych z Rosją sowiecką tak odnośnie do wywozu gotowych produktów jak i do przywozu niezbędnych surowców, projekt przepisów o budowie i używaniu zbiorników pod ciśnieniem pary wodnej w związku z zagadnieniem o właściwości metali (miedź, aluminium, nikiel i ich stopy), używanych w przemyśle chemicznym, akcja o prolongatę ulg celnych na woski bituniczne.

Na podkreślenie zasługuje współpraca Sekcji w opracowaniu nowego wydania „Informatora Eksportowego”, poświęconego produktom chemicznym i pokrewnym, które mogą być wywożone z kraju, gdyż poprzednie wydanie zostało wyczerpane.

Nowe wydawnictwo zostało opracowane w 6 językach. Informacje zawarte w nim obejmują nie tylko same nazwy wywożonych chemikalii, lecz także i krótką ich charakterystykę jak czystość, stopień rozdrobnienia, opakowanie i t. d.

Sekcja Chrzanowska.

Przewodniczącym Sekcji a zarazem Delegatem do Rady Związku był inż. Zdzisław Krudzielski. Drugim Delegatem do Rady Związku z ramienia Sekcji był inż. Kamil Wachlowski, dyrektor Jaworznickich Komunalnych Kopalń Węgla w Jaworznie.

Zadaniem Sekcji jest obrona terytorialnych interesów przedsiębiorstw przemysłowych położonych w okręgu chrzanowskim w ramach statutu Związku.

Przedmiotem obrad na posiedzeniach Sekcji były między innymi następujące sprawy: zagadnienia socjalne na tle ostatnio wydanych ustaw dotyczących zmian ustawy o zatrudnieniu cu-

dzodziemców, zmiana ustawy o komisjach rozjemczych, dalej zmiana ustawy o zatrudnieniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ustawy o układach zbiorowych pracy, założenie Zrzeszenia Pracodawców, sprawa zwalniania inwalidów w myśl zmienionej ustawy o zatrudnianiu inwalidów w związku z utartą w przedsiębiorstwach przemysłowych praktyką turnusowego zmniejszania załogi, akcja Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych w Sosnowcu w sprawie zawarcia układu zbiorowego o warunkach pracy i płacy z pracownikami umysłowymi, usprawnienie połączeń komunikacyjnych z Zagłębiem Dąbrowskiem.

Dla członków tej Sekcji wydano 3 specjalne okólniki omawiające aktualne zagadnienia rejonowe.

Sekcja Czekoladowa.

Godność Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku piastował Adam Piasecki, dyrektor i właściciel A. Piasecki, Fabryka Czekolady S. A. w Krakowie.

Do ważniejszych spraw interesujących w roku sprawozdawczym tę gałąź produkcji zaliczyć należy między innymi następujące zagadnienia: żądanie władz skarbowych sporządzenia w zbyte krótkim terminie wykazu informacji o dokonanych transakcjach, dotyczących zakupu (dostawcy) i sprzedaży (odbiorcy) na podstawie ksiąg handlowych, sprawa częstych żądań Inspekcji Pracy sporządzania wykazów pracownic z podaniem ich adresów oraz ilości dzieci bez względu na wiek, sprawa rozszerzenia ulg podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych, sprawa zatrudnienia uczestników walk o niepodległość, sprawa kolejowych taryf osobowych a w szczególności dla dłuższych odległości, sprawa zyskowności przy sprzedaży cukierków i czekolady w hurcie i detalu, sprawa handlu obnośnego, sprawa opłat na Fundusz Pracy od wynagrodzeń za niewykorzystany urlop, sprawa dyskwalifikacji ksiąg handlowych i podwyższenia skutkiem tego stawki podatku przemysłowego od obrotu, sprawa sporządzania dla władz skarbowych wykazów potrąceń na podatek dochodowy od wynagrodzeń pracowników, podjęcie w kraju produkcji waniliny i t. p.

Sekcja Drogowa.

Funkcje Przewodniczącego Sekcji Drogowej pełnił inż. Kazimierz Braun, Delegata do Rady Związku — Emil Holländer.

Sekcja odbyła w roku sprawozdawczym kilka posiedzeń. Przedmiotem obrad były następujące sprawy: akcja przeciw niebezpiecznym dla przemysłu nowym przepisom odbioru tłuczniwa kolejowego na r. 1938, sprawa uchylecia niekorzystnych postanowień projektu ustawy drogowej, akcja o ukończeniu drogi Kraków-Zakopane i współpraca Sekcji w tym zakresie z Ligą Drogową i Izbą Przemysłowo-Handlową w Krakowie, akcja przeciw stosowaniu żużla do budowy dróg, sprawy przetargów ofertowych, sprawy normalizacji a w szczególności projekt rewizji normy PN/C-501 z r. 1932 „smoły drogowe”, normalizacja krawężników betonowych, materiałów i elementów kamiennych do celów budowlanych oraz płyt kamiennych.

Dla członków Sekcji Drogowej wydano 5 okólników branżowych.

Sekcja Drzewna.

Zrzeszenie Przemysłu i Handlu Drzewnego przy Związku Przemysłowców w Krakowie.

Prezesem Zrzeszenia jest p. Juljusz Syrop, wiceprezesami pp. inż. Mieczysław Mączyński, radca Wilhelm Ader i radca Izydor Landau.

Prezesem Sekcji eksportowej tarcicy jest p. Dr. Artur Wistreich, papierówki p. inż. Mączyński.

Skarbnikiem p. Fryderyk Jungerman.

Delegatami do Rady Naczelnej Drzewnej są pp. J. Syrop i Dr. A. Wistreich, zastępcami pp. Izydor Landau i Fryderyk Jungerman.

Dr. Artur Wistreich pełnił również funkcje wiceprezesa Rady Naczelnej Drzewnej.

W skład Komisji cennikowej Zrzeszenia przem. i kupców drzewnych w Krakowie, wybranej dnia 29. maja 1935 r. wchodził:

Prezes: J. Syrop.

Wiceprezesi: inż. Mączyński, radca Ader, radca Landau.

Członkowie: Władysław Ciaputa, Wiktor Sommer, Fryderyk

Jugerman, Dr. Artur Wistreich, Izydor Feuereisen, S. Schell, Chiel Sommer.

Do Sądu rozjemczego, wybranego 29. maja 1935 r. należeli: Przewodniczący J. Syrop.

Zastępcy: inż. M. Mączyński, radca I. Landau, radca W. Ader.

Sędziowie: Fryderyk Jungerman, Dr. Artur Wistreich, Salomon Schell, Henryk Holländer, Władysław Zyzak, Władysław Ciaputa, W. Sommer, Franciszek Adamaszek i Zygmunt Herczka.

Sprawy biurowe Zrzeszenia załatwiało Biuro Związku Przemysłowców.

Zrzeszenie Przemysłu i Handlu drzewnego w Krakowie odbyło 2 Walne Zgromadzenia, 12 posiedzeń Komitetu Wykonawczego i 2 Zebrania Eksporterów.

Na posiedzeniach poza bieżącymi sprawami organizacyjnymi załatwiono cały szereg zapytań Sądów, Izb Przem.-Handl. i t. p., dotyczących opinii w kwestiach fachowych.

Zajęto się ustalaniem uzansów w wewnętrznym handlu drzewnym. Kontynuowano pracę nad organizacją placówek handlu drzewnego (składników drzewnych).

Delegaci Zrzeszenia brali udział w posiedzeniach Rady Naczelnej drzewnej, tudzież w konferencjach urządzanych przez Ministerstwo oraz Komitet Normalizacyjny w sprawach drzewnictwa.

W szczególności współdziałali delegaci czynnie przy ustalaniu standaryzacji sortymentów drzewnych tartych, jak również papierówki.

Biuro Związku Przemysłowców wydało dla Członków Sekcji 53 okólników, poruszając w tychże wszystkie sprawy aktualne celem stałego informowania przemysłowców drzewnych w sprawach bieżących.

Biuro Związku Przemysłowców załatwiło 5425 aktów tej Sekcji.

Eksport materiałów drzewnych zagranicę odbywał się na podstawie zaświadczeń wywozowych, wystawianych przez Ministerstwo P. i H., a wydawanych przez poszczególne Sekcje.

Sekcja materiałów tartych w Krakowie wystawiła w roku sprawozdawczym 12.688 zaświadczeń na wywóz tarcicy i 2.519 zaświadczeń na wywóz papierówki.

Wedle krajów przedstawia się eksport ten następująco:
Wywieziono tarcicy do:

Anglii	100.326 ton
Holandii	29.206 „
Niemiec	426 „
Danii	101 „
Belgii	241 „
Szwajcarii	36 „
Palestyny	1.844 „
Afryki Płd. . . .	239 „
Razem	132.419 ton

Papierówki wywieziono do:

Niemiec	21.374 ton
Czechosłowacji .	11.043 „
Holandii	924 „
Razem	33.341 ton

Na podstawie zatwierdzonego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w dniu 21. października 1937 r. statutu ukonstytuowało się Zrzeszenie Przemysłu i Handlu Drzewnego w Krakowie jako odrębne i samodzielne zrzeszenie gospodarcze na Walnym Zebraniu w dniu 30. XI. 1937 r.

Sekcja Garbarska.

Sekcja Garbarska przy Związku Przemysłowców w Krakowie reprezentuje tę gałąź przemysłu z terenu całej Małopolski i Województwa Śląskiego.

Podobnie jak w ubiegłych latach funkcje Przewodniczącego Sekcji pełnił Zygmunt Wrzak, dyrektor Polskich Zakładów Garbarskich S. A. w Krakowie.

Godność delegatów do Rady Związku piastowali: Stefan Marko i Zygmunt Wrzak.

Delegatami do Rady Naczelnej Związków Przemysłu Garbarskiego w Polsce w Warszawie byli z ramienia Sekcji: Herzberg, Marko, hr. Tyszkiewicz i Wrzak. Wiceprezesem Rady Naczelnej był Zygmunt Wrzak. Godność Delegata do Komitetu Porozumiewawczego piastował Hr. Tadeusz Tyszkiewicz.

W roku sprawozdawczym odbyła Sekcja cały szereg posiedzeń w następujących sprawach: sprawozdanie z podziałów kontyngentów przywozowych, przeliczenie obrotu fabryk przerabiających obcy towar, Centralny Komitet Konsolidacyjny, Komitet koordynacyjny, sytuacja w garbarstwie, wojewódzkie komisje cennikowe, klucz podziału kontyngentów przywozowych, statut gdyńskiego arbitrażu, sprawa umów zbiorowych z robotnikami.

Sekcja wydała dla członków 22 specjalne okólniki branżowe, zawierające informacje o reglamentacji przywozu, o zmianie systemu przydziału kontyngentów skór surowych, o możliwościach wywozowych skór cielecych chromowych oraz skór blankowych, w sprawach podatkowych, o zmianie pozwoleń przywozu z krajów europejskich na Argentynę, o kompensacie na skóry surowe z Ameryki Południowej, o statucie arbitrażu dla Gdyni, o opłatach stemplowych za ubezpieczenia transportów morskich dokonane w zagranicznym Towarzystwie Ubezpieczeń, o ogłoszonym przez Szefostwo Intendantury D. O. K. Nr. V. w Krakowie konkursie na prace wynalazcze na odcinku sztucznej skóry, o terminach ładunków skór w portach zagranicznych do Gdyni, o zniesieniu ulg podatkowych przy eksporcie skór surowych, o ankiecie w sprawie zapotrzebowania tłuszczów zagranicznych, w sprawie przepisów rozporządzenia o higienie i bezpieczeństwie pracy w garbarniach, o możliwości wywozu do Szwajcarii skór do wyrobu rzemieni do plecaków, jak również innych różnych skór, o sprawie realizacji arbitrażu w Gdyni, o sposobie uzyskania dodatkowej ulgi celnej na ekstrakt quebrachowy już odebrany, za który przy odprawie celnej opłacono pełną należność celną, o projekcie zmiany stawek składkowych na ubezpieczenia od wypadków w garbarstwie i t. p. aktualnych zagadnieniach interesujących przemysł garbarski.

Sekcja Graficzna.

Przewodniczącym Sekcji Graficznej a zarazem Delegatem do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie był Dr. Teodor Perlberger, dyrektor Drukarni „Grafia“ Ska z o. o. w Krakowie.

Podobnie jak w latach ubiegłych Sekcja pracowała normalnie. Odbyto kilka posiedzeń i konferencji. Do ważniejszych

zagadnień zaliczyć należy pertraktacje ze Związkiem Litografów o zawarcie umowy zbiorowej oraz akcja o dopuszczenie przyjmowania większej ilości uczniów do praktyki.

Sekcja Konfekcyjno-Guzikarska.

Godność Przewodniczącego Sekcji oraz Delegata do Rady Związku piastował Mojżesz Grüss.

Zastępcą Przewodniczącego był Dr. Józef Braciejowski.

Sprawa zawarcia umowy zbiorowej z robotnikami w przemyśle guzikarskim była przedmiotem obrad na kilku posiedzeniach Sekcji oraz na konferencji w Inspektoracie Pracy.

Poza tym wydano dla członków Sekcji 6 okólników, omawiających aktualne zagadnienia, dotyczące tej gałęzi przemysłu. Do ważniejszych wystąpień należałoby zaliczyć skuteczną akcję o uchylenie trudności w zakresie zaopatrywania przemysłu przetwórczego w przędzę bawełnianą.

Sekcja Kosmetyczno-Perfumeryjna.

Przewodniczącym Sekcji a zarazem Delegatem do Rady Związku był Antoni Miklaszewski współwłaściciel firmy A. K. Miklaszewski w Krakowie.

Jednym z najważniejszych zagadnień obchodzącem tę gałąź przemysłu była sprawa nowelizacji rozporządzenia o wyrobie i obrocie kosmetyków.

To też z początkiem roku sprawozdawczego zwrócono się do Ministerstwa Opieki Społecznej z prośbą o przystąpienie do prac nad nowelizacją rozporządzenia o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych z uwagi na zbliżający się termin wejścia w życie tego rozporządzenia, przypadający w dniu 18 lipca 1937 r.

Chodziło o to, że w razie ogłoszenia noweli nawet przed 18 lipca 1937 r., pozostałby zbyt krótki okres czasu na przygotowanie się przemysłu perfumeryjno-kosmetycznego do realizacji zmienionych przepisów.

Mając na uwadze okoliczność, iż ta gałąź przemysłu musi walczyć z różnego rodzaju trudnościami, szczególnie zaś z trudnościami, wynikającymi z ograniczeń w przywozie surowców

(tłuszczów) zagranicznych, należało jej zaoszczędzić komplikacji, jakiby pociągnęła za sobą realizacja zbyt późno nowelizowanych przepisów sanitarnych i dlatego wystąpiono do Min. Opieki Społecznej o dalsze odroczenie wejścia w życie omawianego rozporządzenia na okres conajmniej 2 lat, w ciągu którego to czasu mogłaby nastąpić niezbędna nowelizacja.

Na wzmiankę zasługuje udział Sekcji w opracowaniu nowego Wydania „Informatora Eksportowego” poświęconego produktom chemicznym i pokrewnym, które mogą być wywożone z kraju. Wydawnictwo to zostało opracowane w 6 językach, a informacje w nim zawarte dotyczą nie tylko samych nazw wywożonych chemikali, lecz również i krótkiej ich charakterystyki jak czystości, stopnia rozdrobnienia, opakowania itd.

Sekcja współpracowała również w projekcie zmiany nomenklatury taryfy celnej w zakresie pozycji interesujących przemysł kosmetyczno-perfumeryjny a mianowicie: poz. 356, 429 i 431.

Celem wzmożenia obrotów handlowych Z. S. S. R. przystąpiono w roku sprawozdawczym do zbierania danych, dotyczących handlu z Rosją sowiecką.

Sekcja wydała dla członków 6 okólników, omawiających aktualne zagadnienia branżowe.

Sekcja Metalowa.

Godność Przewodniczącego Sekcji piastował w ubiegłej Kadencji inż. Ludwik Dyduch, naczelny dyrektor S. A. Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów L. Zieleniewski i Fitzner-Gamper w Krakowie.

Delegatami do Rady Związku z ramienia Sekcji byli: inż. L. Dyduch, Józef Górecki i T. Oroszeny-Bohdanowicz.

Sekcja odbyła w roku sprawozdawczym szereg posiedzeń i wydała 7 okólników branżowych.

Do ważniejszych spraw, dotyczących tej gałęzi przemysłu zaliczyć należy m. i. sprawę żądań robotników wysuwanych przy pertraktacjach o zawarcie umów zbiorowych. W tej sprawie odbyto 12 kwietnia posiedzenie, na którym wyłoniono ściślejszą Komisję celem ustalenia przez nią ostatecznych zasadniczych wytycznych, jakich należy przestrzegać przy rozpatrywaniu żądań robotników.

Ściszejsza Komisja w wyniku obrad przeprowadzonych następnego dnia zalecenie takie ustaliła.

Następnie zajęła się Sekcja sprawą dostatecznego zaopatrzenia firm odlewniczych w surówkę odlewniczą, sprawą importu łożu starego żelaza i innych metali, normami „konstrukcje stalowe”, normalizacją armatur, a mianowicie: zasów okrągłych kołnierzych, wskazówek ogólnych zamawiania i wykonania zaworów, zaworów przelotowych z nasadą filarkową, zaworów obwodowych, normalizację stali, znakowaniem i klasyfikacją inwentarza narzędziowego, sprawą kandydatów na biegłych podatkowych z branży odlewni żelaza i metali, ochrona krajowej produkcji przekładni i innych części składowych do rowerów, zwolnienie od podatku obrotowego obrotów wynikających z transakcji pośredniego eksportu żelaza, ograniczenie przywozu ostrzy do golenia a zwiększenie kontyngentów przywozowych na stal taśmową.

Sekcja Młynarska.

Godność Przewodniczącego Sekcji piastował Dr. Artur Gutentag, dyrektor Ski Komandytowej Łuszczarnie i Młyny Krakowskie w Krakowie, Delegatów do Rady Związku: Dr. A. Gutentag i Albert Neumann, zastępcy Delegata: Jan Ficek.

Funkcje Zastępcy Przewodniczącego Sekcji pełnił Wilhelm Hecker.

Delegatami do Wspólnej Reprezentacji Związków Przemysłu Młynarskiego w Polsce w Warszawie byli: Dr. A. Gutentag, J. Ficek, W. Hecker i A. Neumann.

W Związku Eksportowym Młynów w Polsce w Poznaniu miała Sekcja reprezentację w osobach Wilhelma Heckera jako członka Zarządu i Dr. A. Gutentaga w charakterze zastępcy członka Zarządu tego Związku.

Sekcja odbyła w roku sprawozdawczym 6 posiedzeń, oprócz udziału w posiedzeniach Wspólnej Reprezentacji i Związku Eksportowego Młynów.

Tematem obrad były następujące sprawy: taryfowe, celne, akcje bezpieczeństwa pracy, sytuacja wytwórcza na skutek rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 8. kwietnia 1937 roku w sprawie przemiału żyta i pszenicy, sprawozdanie z posiedzenia

Rady Związku Giełd zbożowo-towarowych w Warszawie, reforma świadectw przemysłowych, sprawa kalkulacji, norm przemiałowych, sprawy organizacyjne, sprawa obrotów giełdowych, obrotu uszlachetniającego i inne.

Sekcja wydała 45 okólników z informacjami o aktualnych zagadnieniach, obchodzących młynarstwo, do których należałoby zaliczyć m. i. następujące: możliwości wywozu jęczmienia do Austrii, wstrzymanie sprzedaży żyta zagranicę, wstrzymanie rejestracji kontraktów sprzedażnych na mąkę, wywóz mąki żytniej do Austrii, zmiana w taryfie celnej na r. 1937 na przywóz żyta i mąki żytniej w Finlandji, przymusowe nabywanie worków lnianych, instrukcje w sprawie akcji bezpieczeństwa pracy, zarządzenie władz z 19. stycznia 1937 r. o wstrzymaniu sprzedaży żyta, i przetworów zbożowych zagranicę, wyłączenie z pod działania tego zarządzenia mąki pszennej I. i II. kategorii, koncentracja sprzedaży przetworów zbożowych zagranicę w Biurze Gdańskim P. B. E. Zboża, kredyty młynarskie, przetargi, transakcje zawarte poza lokalem giełdy a zarejestrowane na giełdzie a podatek przemysłowy od obrotu w świetle orzeczenia N. T. A., przedłużenie zakazu wywozu żyta, wprowadzenie maksymalnych cen na mąkę i zboże, uchylenie zwrotu ceł przy wywozie płodów rolnych i ich przetworów, ankieta w sprawie ustalenia „partii” następujących ziemiopłodów: żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, otrąb, mąki żytniej i pszennej, rewizja świadectw przemysłowych, należytość manipulacyjna przy stosowaniu taryfy p. a. 1, ograniczenie przemiału mąki żytniej, nowe rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z 18. lutego 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25) o dozorze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych, normalizacja przemiału zboża w myśl rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z 8. kwietnia 1937 r. (Dz. U. Nr. 28), ceny maksymalne mąki, przemiał kaszki pszennej (manny), interwencja w sprawie cen maksymalnych, zakaz wywozu pszenicy, żyta, owsa i produktów ich przemiału wprowadzony rozp. Rady Ministrów z 7. kwietnia 1937 r. (Dz. U. Nr. 28), koszty przemiału i kalkulacja cen mąki, ulgowa taryfa na zboże, stosowanie cennika przy sprzedaży mąki odbiorcom, zamieszkałym w obrębie innego Województwa, polityka zbożowa względnie dezyderaty w zakresie polityki zbożowej,

ulgi podatkowe dla transakcyj giełdowych, zliberalizowanie przepisów o normalizacji przemiału żyta, akcja o umożliwienie wywozu mąki żytniej do Austrii, tryb udzielania pozwoleń na prawo wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału oraz owsa objętych zakazem wywozu rozp. Rady Ministrów z 26. lipca 1937 r. (Dz. U. Nr. 57), normalizacja przemiału pszenicy i żyta oraz wypieku pieczywa w myśl rozp. Ministra Spraw Wewn. z 23. lipca 1937 r. (Dz. U. Nr. 57), postępowanie przy odprawie celnej wywozowej produktów przemiału i otrąb, zamierzona generalna podwyżka taryf kolejowych o 15⁰/₀, Międzynarodowy Kongres Młynarstwa w Paryżu, przynanie zwrotu cła przy wywozie zagranicę jęczmienia rozp. Ministra Skarbu z 3. września 1937 (Dz. U. Nr. 64), akcja przeciw zamierzonemu dopuszczeniu przywozu otrąb, uruchomienie stałej gazety zbożowej, zabiegi o dopuszczenie do wywozu mąk poślednich (pastewnych), podjęcie zakupów zboża na rezerwy państwowe, utrzymanie taryfy wyjątkowej p. a. 1, przywóz pszenicy rumuńskiej w czynnym obrocie uszlachetniającym i t. p.

Na szczególniejsze podkreślenie zasługuje fakt, że Sekcja Młynarska jako pierwsza ustosunkowała się pozytywnie do sprawy wprowadzenia systematycznej akcji bezpieczeństwa pracy. Sprawa ta była omawianą na posiedzeniu Sekcji w dniu 11. stycznia 1937 r. Prawie wszystkie zrzeszone młyny podpisały deklarację, zobowiązując się do prowadzenia akcji bezpieczeństwa pracy.

Na posiedzeniu Sekcji w dniu 6. października wybrano Komisję Bezpieczeństwa Pracy, do której powołano inż. S. Abrahamera, Findera, A. Neumanna i reprezentanta Młyna W. Lelito i uchwalono podpisanie umowy z Zakładem Ubezpiecz. Społecznych, który przyznał pomoc materialną na wykonanie ustalonego programu czynności. Z końcem roku sprawozdawczego zaangażowano inżyniera-instruktora oraz utworzono odrębny Referat dla akcji bezpieczeństwa pracy w młynarstwie.

Sekcja Obrony Przeciwlotniczej i Gazowej zakładów przemysłowych.

Utworzenie powyższej Sekcji przy Związku Przemysłowców w Krakowie uchwaliło Plenarne Zebranie członków Związku w dniu 25 października 1937 r.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele władz w osobach Naczelnika Wydziału Przemysłowego Województwa Krakowskiego Dr. Wyroda, Naczelnika Wydziału Wojskowego Woj. Krakowskiego — Siewińskiego, Starosty Powiatowego Dra Wnęka, Okręgowego Inspektora Pracy inż. Dubowika, Referenta mobilizacyjnego Starostwa Grodzkiego w Krakowie kapitana Sosenki i referenta Inspektoratu Oplgáz. przemysłu przy Wydziale Wojskowym Urzędu Wojewódzkiego inż. Buczyńskiego.

Związek Przemysłowców w Krakowie był jedną z pierwszych organizacji gospodarczych w Polsce, która w porozumieniu z Wydziałem Wojskowym Województwa Krakowskiego oraz D. O. K. V. podjęła jeszcze w r. 1930 dobrowolną akcję przygotowania na terenie przedsiębiorstw przemysłowych obrony przeciwlotniczej t. j. ochrony życia i mienia pracowników w przemyśle i przemysłowców przeciw atakom lotniczo-gazowym.

Do akcji tej przystąpiło wówczas ponad 50 większych przedsiębiorstw a obecnie na podstawie ustawy z r. 1934 oraz rozp. z 1937 r. akcja ta jest przymusową i ogólną.

Na powyższym zebraniu omówioną została dotychczasowa akcja Inspektoratu Opl. przemysłu przy Wydziale Wojskowym Urzędu Wojewódzkiego oraz program pracy na przyszłość, przedstawiono dotychczasową działalność finansową Inspektoratu, prace Inspektoratu w zakresie przygotowań zakładów przemysłowych do Opl., posługując się przytym przykładami zorganizowanych lub zrealizowanych elementów Opl. w przemyśle oraz ustalając konieczne elementy Opl. do realizacji w najbliższym czasie i współpracę Związku Przemysłowców z zainteresowanymi władzami i organizacjami w świetle wspólnych potrzeb. Częściowe względnie prowizoryczne ukonstytuowanie się Sekcji nastąpiło na posiedzeniu w dniu 18 listopada 1937 r. przez wybór Komitetu Prezydialnego, którego zadaniem było doraźne prowadzenie agend Sekcji aż do czasu jej formalnego ukonstytuowania się po mającym się opracować i uzgodnić regulaminie, normującym gestje Sekcji natury technicznej i finansowej oraz sposób objęcia agend Wojewódzkiego Inspektoratu Oplgáz i dalszego ich powodzenia w ścisłej łączności z Urzędem Wojewódzkim.

Do Komitetu Prezydialnego powołano Dra Bogdanowskiego, Dr. Merza, inż. Rułkę i Dr. inż. Tauba.

Sekcja Papiernicza.

Podobnie jak w poprzednich latach godność Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie piastował Dr. Dawid Wistreich, dyrektor S. A. „Altesse-Wisła” w Krakowie.

Do ważniejszych zagadnień tej gałęzi przemysłu zaliczyć należy w roku sprawozdawczym kwestię cen papieru.

Jak wiadomo, Lasy Państwowe podwyższyły ceny papierówki o kilkadziesiąt procent. Spowodowało to w konsekwencji rozwiązanie „Centropapieru” i decyzję fabryk papieru podwyższenia cen o 2—12⁰/₀. Tej podwyżce sprzeciwił się rząd i postanowił wezwać producentów papieru do utrzymania cen na poziomie z przed 1 czerwca 1937 r. a w razie nieotrzymania zgody na to żądanie, umożliwić wwóz papieru zagranicznego w celu doprowadzenia cen wewnętrznych do poziomu dotychczasowego, a poza tym zastosować wszelkie środki, stojące do dyspozycji rządu celem uregulowania sprawy cen papieru. Wobec tego przemysł papierniczy był zmuszony zadeklarować wycofanie podwyżek cen papieru i utrzymać ceny na poziomie z marca 1937 r. W zamian za to postanowił rząd nie dopuścić do podwyżki cen podstawowych surowców produkcji papierniczej, a w szczególności papierówki.

Ponadto podjęto akcję o obniżkę opłat celnych na celulozę sprowadzaną do produkcji papieru.

Na wzmiankę zasługują również zabiegi Sekcji o wzmożenie wywozu papieru i bibułki papierowej zagranicę a w szczególności do Brazylii, Turcji, Grecji, U. S. A. i Węgier, sprawa projektu organizacji eksporterów szmat, sprawa składów fabrycznych, wyłącznej sprzedaży komisowej, sprawa przyznania pomocy wywozowe dla bibułki papierosowej, sprawa transakcji wiązanych zamorskich, akcja o usprawnienie połączeń pocztowo-telegraficznych z Turcją i t. p.

Sekcja Spożywcza.

Godność Przewodniczącego Sekcji oraz Delegata do Rady Związku piastował od szeregu lat aż do chwili tragicznego zgonu w katastrofie samolotowej ś. p. Jerzy Gablenz.

Podobnie jak w ubiegłych latach Sekcja pracowała normalnie i odbyła kilka posiedzeń.

Do ważniejszych zagadnień, dotyczących tej gałęzi przemysłu, zaliczyć należy między innymi sprawę administracyjnego regulowania i obniżki cen artykułów spożywczych, normalizacji przepisów normujących obrót artykułami żywności pod kątem widzenia zdrowotności publicznej i t. d.

W tej ostatniej sprawie odbyła się konferencja na terenie samorządu gospodarczego w pierwszej połowie czerwca 1937 r.

Dyskusja doprowadziła do stwierdzenia, iż obecny stan prawa żywnościowego nie odpowiada potrzebom życia i winien być jak najprędzej podany rewizji. Krytyka stanu w zakresie dozoru dotyczyła raczej obowiązujących przepisów, aniżeli ich wykonania w praktyce.

Na konferencji uzgodniono i sprecyzowano cały szereg postulatów zmierzających do odpowiedniego znowelizowania ustawy o dozorze nad obrotem artykułami żywności oraz rozporządzeń wykonawczych, normujących organizację władz nadzoru. M. in. poruszono sprawę utworzenia Rady do spraw dozoru, zniesienia dwutorowości dozoru, podniesienia kwalifikacji kontrolerów żywnościowych, uregulowania sprawy pobierania prób i przeprowadzania analiz oraz obniżenia opłat za badanie artykułów żywności.

Ponadto wskazywano z dużym naciskiem na konieczność przyspieszenia Prac Ministerstwa Opieki Społecznej nad ustaleniem definicji poszczególnych artykułów żywności, metod ich badania technicznego i oceny. Stwierdzono również jednomyślnie, iż pożądane byłoby przyspieszenie prac nad wydaniem zbioru przepisów obowiązujących w zakresie dozoru, gdyż w sferach gospodarczych daje się odczuwać dotkliwie brak takiego zbioru.

Sekcja Wapiennicza.

Przewodniczącym Sekcji oraz Delegatem do Rady Związku aż do chwili zgonu t. j. do dnia 16 grudnia 1937 r. był błp. radca Ignacy Ehrenpreis. Drugim Delegatem do Rady Związku z ramienia Sekcji był inż. Władysław Namysłowski.

Godność zastępcy Przewodniczącego Sekcji piastował radca inż. Leopold Hausner.

W roku sprawozdawczym odbyła Sekcja szereg posiedzeń i Zjazdów, na których obradowano między innymi nad następującymi sprawami: ustalanie maksymalnych cen przez władze, szemat kalkulacji cen, sprawa ustalenia pojęcia większej ilości (partii) przy sprzedaży wapna (za taką ilość uznano zawarcie jednorazowej umowy na dostawę conajmniej 200 ton wapna jednemu odbiorcy), sprawa pozyskania wszystkich wapienników do Związku, konsolidacja i uzdrowienie przemysłu wapienniczego, akcja o zaliczenie wapna do towarów szybko się psujących i o zaniechanie pobierania przez stacje kolejowe opłat za wymycie wagonów po przewozie wapna już przy wykupywaniu listu przewozowego, akcja o zaniechanie pobierania opłaty za wymycie wagonów stale przeznaczonych do przewozu wapna, przyspieszenie zwrotu do stacji macierzystych wagonów stale przeznaczonych do przewozu wapna, sprawa zwiększenia ilości wagonów stale przeznaczonych do przewozu wapna, akcja o zaniechanie wprowadzenia 48-godzinnego tygodnia pracy w działach pracy o ruchu ciągłym (piece wypoławowe) i t. p.

Z powodu zgonu bhp. radcy Ignacego Ehrenpreisa, długoletniego Przewodniczącego Sekcji, członka Rady Związku odbyła Sekcja w dniu 17 grudnia 1937 r. żałobne posiedzenie ku uczczeniu pamięci Zmarłego.

Sekcja wydała dla członków 12 okólników branżowych.

Sekcja Win i Miodu.

Godność Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie pełnił w roku sprawozdawczym Jan Gall, współwłaściciel Wytwórni Miodu Syconego Wójcikiewicz i Gall w Krakowie.

Sekcja pracowała normalnie. Odbyto kilka posiedzeń w sprawach interesujących tę gałąź przemysłu. Do ważniejszych zagadnień zaliczyć należy sprawę projektu rozporządzenia o wyrobie napojów winnych.

W tej sprawie opracowała Sekcja opinię i przedłożyła miodrajnym czynnikom memoriał z uwagami i zastrzeżeniami. Ponadto wystąpiono z memoriałami przeciw przyznaniu Francji dalszych ulg celnych przy przywozie do Polski win musujących, i o ustalenie ryczałtu na części stałe przy fermentacji miodu.

Sekcja Żywiecka.

Funkcje Przewodniczącego Sekcji a zarazem Delegata do Rady Związku Przemysłowców pełnił w roku sprawozdawczym Prof. inż. Jerzy Buzek, generalny dyrektor S. A. „Węgierska Górka”.

Zastępcą Przewodniczącego i drugim Delegatem do Rady Związku był inż. Mieczysław Mączyński, dyrektor Zarządu Dóbr Żywieckich.

Trzecim Delegatem z ramienia Sekcji Żywieckiej do Rady Związku był Dr. Beno Stein, radca prawny S. A. „Solali“ w Żywcu.

W roku sprawozdawczym zajmowała się Sekcja m. i. następującymi sprawami: projekt ulg inwestycyjnych w centralnym okręgu przemysłowym i na obszarze wschodnich województw, dla wiertnictwa naftowego, kopalnictwa rud, przemysłu hutniczego itd. dla nowowznoszonych budowli i nabywców pojazdów mechanicznych, projekt ustawy o podatku przemysłowym, o opłatach rejestracyjnych, o podatku dochodowym i opłatach stemplowych, sprawa obrony przeciwlotniczo-gazowej zakładów przemysłowych, projekt nowych stawek opłat na ubezpieczenie od wypadków, akcja bezpieczeństwa pracy, dezyderaty okręgu żywieckiego a mianowicie: zwiększenie wytrzymałości mostów w powiecie żywieckim, zmniejszenie opłat rejentalnych, umieszczenie telefonów na stacjach dla użytku Kasy towarowej celem telefonicznego awizowania stron o nadejściu towaru, obniżenie opłat telefonicznych, doręczanie pism urzędów skarbowych przez pocztę, a nie przez gminę, usprawnienie opieki lekarskiej w Węgierskiej Górze. Ponadto zgłosiły poszczególne zakłady przemysłowe szereg indywidualnych postulatów, które Związek poparł u władz.

Dalsze agendy Biura Związku.

Biuro Związku Przemysłowców w Krakowie prowadziło w roku sprawozdawczym agendy następujących organizacji i instytucyj: Izba Handlowa Szwedzko-Polska, Liga Propagandy Wytwórczości Krajowej, Polsko-Szwedzkie Towarzystwo i Zrzeszenie Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski.

Zamknięcie rachunkowe za 1937 r.

DOCHODY

	ZŁ
Składki członkowskie	96.790,90
Wpisowe	1.098,92
	97.889,82

ZA KOMISJĘ REWIZYJNĄ:

Jakub Henefeld wr.

Adolf Klapper wr.

Naczelny Dyrektor:

Dr. Z. Jarszyński wr.

Dyrektor:

Dr. T. Spitzer wr.

WYDATKI

	ZŁ
Pobory służbowe	60.100,—
Świadczenia socjalne	5.487,18
Czynsz za lokal i utrzymanie lokalu	6.717,82
Koszty utrzymania Delegatury w Warszawie	10 800,—
Składki do organizacji centralnych	6.180,—
Materiały piśmienne	2.430,23
Portoria	2.880,29
Podatek od lokalu	619,20
Koszty podróży	796,55
Prenumeraty i zakupy biblioteczne	452,80
Telefony	925,68
Instytucje społeczne i datki dobroczynne	305,75
Koszty reprezent. i różne drobne wydatki	194,32
	97.889,82

ZA ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE:

SPIS CZŁONKÓW

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE.

Przedsiębiorstwa budowlane.

- Arch. B. Birkenfeld i Inż. J. Hornik, Biuro Architektoniczne i Przedsięb. Budowlane, Kraków, Rynek Główny 25.
- Inż. Alfred Düntuch i Stefan Landsberger, Kraków, Rynek Gł. 25.
- Inż. Józef Elsner, Budowle Fabryczne, Kraków, Długa 27.
- Ludwik Gintel i Samuel Brand, Przedsiębiorstwo Budowlane, Kraków, Dunajewskiego 6.
- „Gummatect“, Ska z ogr. odp., Borek Fałęcki, Kraków, ul. Gołębia 2.
- Arch. W. Jurgowski i S. Osiek, Kraków, Pl. Jabłonowskich 4/7.
- Józef Karczmarczyk, Przedsięb. Budowy i Robót Żelbet, Kraków, Szujskiego 11.
- Inż. Edmund Kusmer, Kraków, ul. Sienkiewicza 3b.
- Inż. S. Nebenzahl, Kraków, Sebastiana 10.
- Inż. Stefan Polański, Kraków, św. Jana 2.
- Inż. Rudolf Propst, Kraków, Sereno-Fenna 8, m. 5.
- Przedsiębiorstwo Budowlane, Arch. H. Guttmann, Kraków, Kraśńskiego 24a.
- Przedsiębiorstwo Budowy, Inż. Makulski, Kraków, Retoryka 18.
- Inż. E. Ronka, Kraków, Pl. Szczepański 5.
- M. Sarnecki i Ska, Przedsięb. Bud., Kraków, Gołębia 2.
- Spółnia Budowlana, Stryjeński, Mączyński i Korn, Ska z o. o., Kraków, Mikołajska 6.
- Inż. Jerzy Struszkiewicz i Ska, Kraków, Krupnicza 5.
- Adam Ślęzak, Budowniczy, Kraków, św. Tomasza 28.
- Inż. Tadeusz Tombiński, budowniczy, Kraków, Długa 82.
- Tow. dla Budowli Przemysłowych i Inżynieryjnych S. z o. o., Kraków, Garncarska 5.

E. Uderski i Ska, Przedsięb. budowy, Kraków, Al. Słowackiego 60.
 Przedsięb. Bud. Inż. S. Wexner i Arch. H. Jakubowicz, Kraków,
 św. Gertrudy 9

Przedsiębiorstwa browarnicze.

Arcyksiążęcy Browar w Żywcu.

Browar Gambrinus S. A., dawniej D. Sercarz, Będzin, Czeladzka 14.

Browar i Słodownia M. J. Werdygier i M. Spilberg, Jędrzejów,
 Browarna 1.

Browar Parowy hr. Tarnowskiego w Dzikowie.

Browar Parowy i Fabryka Słodu „Korona”, Będzin.

Browar Parowy i Słodownia, F. Paszek, Grybów.

Browar Piwny Romana ks. Sanguszki, Tarnów.

Browar, Rudziński i Ska, Osiek k/Oświęcimia.

Okocimski Browar i Fabryka Drożdży, Okocim.

Zakłady Przemysłowe S. A.. Tenczynek.

Browar Krakowski i Fabryka Słodu, J. Götza, Kraków, Lubicz 17.

Przedsiębiorstwa ceramiczne.

Emanuel Abrahamer, Cegielnia, Kraków XXII. ul. Smolki 18.

Inż. Maksymilian Aleksandrowicz, Cegielnia w Woli Duchackiej,
 Ceglana 2.

„Bonarka“ Zakłady Ceramiczne, Kraków XIV., Skryt. p. 7.

Stanisław Burtan i Ska, Zakłady przemysłowe, Kraków, Basztowa 17.

Cegielnia Gerharda Franckego, Nisko.

Cegielnia i Fabryka Dachówek, hr. Tarnowskiego, Dzików, powiat
 Tarnobrzeg.

Cegielnia i Fabryka Gipsu „Łagiewniki“ Ska z o. o., Łagiewniki,
 p. Borek Fałęcki.

Cegielnia „Rudy”, Tarnów.

Witold Emilewicz, Cegielnia, Kraków-Podgórze, Krasickiego 17.

„Everitas“, Polska Fabryka Dachówek Azbestowych, Ska z o. o.,
 Kraków, Zabłocie 37.

Karol Ferber, Cegielnia, Kraków XV., Wodna 24.

E. H. Friedmann, Cegielnia w Wieliczce.

M. Gutmann, Parowa Cegielnia w Dąbiu, Kraków, Sarego 18.

- Ludwinowska Fabryka Cegieł, Ska z o. o., Kraków, Kobierzyńska 2.
 Miejskie Zakłady Ceramiczne, Kraków, Pl. Szczepański 5.
 Parowa Fabryka Cegieł i Dachówek, S. Finkelsteina Synowie,
 J. Finkelstein i Ska, Kraków, ks. Józefa 32.
 „Płaszowianka“, Parowa Fabryka Cegieł i Dachówek, Ska z o. o.,
 Kraków, Radziwiłłowska 13.
 Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł S. A. Kraków, ul. Du-
 najewskiego 6.
 I. Schein, Zakłady Ceramiczne w Myszkowie, pow. zawierciański,
 Biuro: Częstochowa, Kilińskiego 16.
 „Tarnowianka“ Zakłady Przemysłowe B. Safier i E. Ekstein i Ska,
 Tarnów.
 Fabryka Wyrobów Szamotowych i Fajansowych S. A., Skawina.
 Zakłady Ceramiczne „Stella“ S. A. Chrzanów.

Fabryki Portland-Cementu.

- Zjednoczone Fabryki Portland-Cementu „Firley“ S. A., Dyrekcja
 Fabryk Górka, p. Trzebinia, Zarząd: Warszawa, Czackiego 14.
 S. A. Fabryki Portland-Cementu „Szczakowa“, Szczakowa. Biura
 w Warszawie, Pl. Napoleona 3.

Przedsiębiorstwa chemiczne.

- „Agrochemia“, Fabryki Sztucznych Nawozów i Innych Przetwo-
 rów Chemicznych Ska z o. o., Oświęcim.
 „Azot“, Spółka Akcyjna, Jaworzno.
 „Chemimetal“, Ska Akc. dla Przemysłu Chemicznego i Metal-
 owego, Kraków, J. Piłsudskiego 36, skr. 287.
 Dr. A. Wander S. A., Fabryka Farmaceutyczno-Chemiczna, Kra-
 ków, Mogilska 80.
 Fabryka Bieli Cynkowej Braci Löbbecke, Niedzieliska p. Szczakowa.
 E. Kuźnicki, Fabryka Tektury Dachowej, Prod. Chemiczn.
 i Asfaltu S. A., Oświęcim.
 „Liban“, Fabryka Produktów Chemicz. S. A., Kraków, Rynek
 Kleparski 4.
 „Metan“, Ska z o. o., Kraków, Czarnowiejska 70.

- Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever S. A. Fabryka w Trzebini, Trzebinia. Centrala: Warszawa, Marszałkowska 138.
- Inż. Bronisław Patzau i Ska, Fabryka Smarów Technicznych, Żywiec.
- „Pszczółka”, Krajowa Fabryka Świec i WYROBÓW WOSKOWYCH, A. Spielman, Tarnów, Legionów 9.
- Józef Rotter, Sztuczna Farbiarnia i Pralnia Chemiczna, Bielsko, Skrzyńska 45.
- „Solvay”, S. A. Fabryka Sody Amoniakal., Borek Fałęcki.
- Państwowa Wytwórnia Prochu, Oddział w Niedomicach (Fabryka Celulozy), p. Żabno.
- Polskie Związkowe Rafinerie Olejów Skalnych S. A., Trzebinia.
- „Farba”, Fabryka Farb, Lakierów i Chemikalij, Ska z o. o., Kraków, Bonarka 8.
- Iskra i Karmański, Fabryka Farb i Przyborów Malarskich, wł. M. Chyżewski, Kraków, Lubelska 12.
- Edward Lutz, Polska Fabryka Farb i Lakierów, Kraków-Podgórze, Kalwaryjska 66.
- „Zabłocie”, Zakłady Chemiczne S. A., Zabłocie ad Żywiec.
- Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie, Mościce.

Fabryki czekolady i cukrów.

- „Helvetia”, Fabryka Wyr. Czekoladowych, Ska z o. o., Kraków, Kolejowa 12.
- „Kryształ”, Ska z o. o. Parowa Fabryka Cukrów i Czekolady, Kraków-Podgórze.
- A. Piasecki S. A., Fabryka Czekolady, Kraków, Wrocławska.
- Pischinger i Ska, Fabryka Torcików i Czekolady, Kraków, Kącik 22.
- „Sport”, Fabryka Czekolady i Cukrów, Orlik i Ska, Kraków-Dębniki, Różana 5.
- „Suchard”, Polsko-Szwajcarska Fabryka Czekolady, Ska Akc., Kraków, skrytka 55.

Przedsiębiorstwa budowy dróg.

- Kamieniołomy Miast Małopolskich, Ska z o. o., Kraków, ul. Basztowa 9.
 Inż. H. Kowarzyk i Inż. Wł. Braun, Łomy Bazaltu Niedźwiedzia Góra w Tenczynku p. Krzeszowice, Kraków-Dębniki, Konopnickiej 15.
 Polskie Zakłady Bitumiczne, Kraków, Zacisze 12.
 Spółka dla wyłomu Djabazu i Bazaltu w Regulicach, Ska z o. o., Kraków, Syrokomli 22/II.
 Tow. Eksploatacji Kamieniołomów S. A., Kraków, Basztowa 9.

Przedsiębiorstwa Przemysłu i Handlu Drzewnego.

- Ablöser i Kornreich, Piwniczna.
 Abraham A. i Ska, Rozwadów n/S.
 Adamaszek Franc. (przedtem ska Bestwina) Kęty
 Ader Michał Jazowsko.
 „Arbor” S. Rosenberg, Kraków, Zyplikiewicza 5a.
 Bajrach Adolf, Kraków, Karmelicka 56.
 Better Ferdynand, Jeleśnia.
 Biegeleisen S., Kraków, św. Gertrudy 18.
 Bieroński Jan, Kozy.
 Blech Geller i Oliner, Gorlice.
 Brodman E. (przedtem tartak „Snietnica“), Grybów.
 Brüll Maurycy, Kraków, Bracka 4.
 Ciaputa Władysław, fabryka skrzyń, Kraków, Podgórska 30.
 Eiss M. i L. Schulz, Ustrzyki Dolne.
 Engel i Huttner, Lesko-Łukawica.
 Francke Gerhard, Nisko.
 Feuereisen Izydor, Kraków, Jul. Lea 5a.
 Geller A. i Ska, Tarnów.
 Götza Barona Gł. Zarząd Lasów, Okocim.
 Grubner Natan, Gorlice.
 Haber Jakób, Tarnów.
 Haber, Tauber i Weinstock, Nisko.
 Herczka Z. i L., Kraków, Basztowa 5.
 Hoffman Bracia, Sporysz-Żywiec.
 Holländer Henryk, Tarnów.

- Hupka Dr. Jan, Niwiska pow. Kolbuszowa.
 Huttera Wdowa i Ska, Starzawa k/Chyrowa.
 Johannes i Kracher, Strzyżów n./W.
 Jungerman Fryderyk, Kraków, Łobzowska 4.
 Jura Władysław, Kęty.
 Kabłak Jan, Nowy Targ.
 Krieger Szymon, Bystra k/Jordanowa.
 Knoll Maurycy, Kraków, Szpitalna 9.
 Kwiatkowsy Bracia i Ska, Kraków, Batorego 7.
 Landau Izydor, Kraków, skr. 201.
 Landau Bracia, Biała Krakowska.
 Langsam S. i Ska, Czarna k/Ustrzyk.
 Lerner H. i L. Rauch, Wańkowa.
 Lipschitz Ryszard, Kraków, Karmelicka 28.
 Mandel M. i A. Sommer, Nowy Sącz.
 Nawrocka Rozalia, Stary Żywiec.
 Neumann Joachim, Kraków, Garncarska 3.
 Peh J., Katowice, skr. 570.
 Perlman S. i M., Kraków, Węgierska 16.
 Piecha Franciszek, Jeleśnia.
 Przemysł Leśny S. A., Kraków, Basztowa 5.
 Rosenthal J. L., Kraków, Pańska 6.
 Rottenberg M., Kraków, Szlak 40.
 Rybiński Józef, Rajcza.
 Samul Szymon, Grybów.
 Schanzer Bracia, Bielsko.
 Schell Szymon i Ska, Kraków, Aleja Słowackiego 1.
 Schipper Zygmunt, Rzeszów.
 Schreiber E., Tymbark.
 „Silvana” Sp. z o. o., Kraków, J. Lea 9a.
 Springut Roman, Żywiec.
 Sommer Wiktor, Kraków, Pl. Groble 2.
 „Standard”, Sp. z o. o., Grybów.
 Stern Ignacy, Kraków, Św. Krzyża 1.
 Steiner Jeruchim, Nowy Targ.
 Stiel W. i H. Gutglas, Ustrzyki Dolne.
 Tombak Inż. Leon, Kraków, Lenartowicza 17.

- Wang Herman, Rzeszów.
 Weidenbaum M., Rzeszów.
 Weinfeld i Holländer, Tarnów.
 Weinfeld H., Kraków, Krowoderska 70.
 Werner Leon, Sanok.
 Wistreich S. i Swie, Kraków, Basztowa 5.
 Wistreich, Herczka i Ska, Kraków, Basztowa 5.
 Zachodnie Tow. Eksportu Drzewa, J. Lea 9a.
 „Zawada”, Tartak par. Sp. z o. o., Nowy Sącz.
 Żmigrod M. M., Kraków, pl. Kossaka 6.
 Zollmann S., Kraków, św. Filipa 6.
 Żywieckich Dóbr Dyrekcja, Żywiec.
 Zytek St., Jeleśnia.

Elektrownie i przedsiębiorstwa elektrotechniczne.

- Heffner i Ska, Elektrotechniczne Zakłady Przemysłowo-Handlowe,
 Kraków, św. Anny 3.
 „Elektron”, Ska z o. o., Fabryka Elementów Elektrycznych,
 Kraków, św. Łazarza 13.
 Elektrownia Miejska, Kraków, Dajwór 27.
 Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Krakowskim S. A. Siersza W.
 p. Trzebinia.
 „Elin”, Polski Przemysł Elektryczny, Sp. z o. o., Kraków, Koper-
 nika 6.
 Fabryka Kabli S. A. Kraków, Płaszów skr. 560.
 Polskie Zakłady „Schaco”, Kraków, Cystersów 11.

Przedsiębiorstwa garbarskie i futrzarskie.

- „Birawka”, Fabryka Skór, Ska z o. o., Jaśkowice Śl. p. Orzesze.
 „Fortuna”, Fabryka Skór, Ska z o. o., Kraków, Przemysłowa 2.
 R. Fröhlich i Ska, Ska z o. o., Kraków, św. Stanisława 12.
 Hurtownia Skór „Polonia”, S. z o. o., Lwów, św. Marcina.
 Julian Jamota, Garbarnia Skór Chromowych, Brzęzie n/O.
 pow. Rybnik.
 „Kleon”, Fabryka Garbarska, Landes i Ska, Bolechów.

- Marko i Ska, Ska z o. o., Szczakowa.
 Maurycy Mittler, Garbarnia w Andrychowie.
 Luba Mordchelewicz, dzierżawczyni firmy „Krakowska Ciałoskór-
 nia“, Kraków, Rakowicka 6.
 Garbarnia „Oświęcim“, Ska z o. o., Oświęcim, Legionów 29-31.
 „Patria“, Fabryka Skór, Ska z o. o., Łodygowice.
 Rubin Perlberger, Fabryka Skór, Klasno.
 Podhalańska Fabryka Skór, Ska z o. o. w Limanowie.
 Polskie Zakłady Garbarskie S. A., Kraków-Dębniaki, Barska 87.
 „Salus“, Fabryka Skór, Ska z o. o., Rybnik.
 „Siła“ Fabryka Skór i Pasów, Ska z o. o., Zabłocie Żywiec.
 E. Spitzer i F. Sinaiberger, Zakłady Garbarskie, dawniej Fabryka
 Skór Dawida Spitzera, Skoczów, Śl. Cieszyński.

Przedsiębiorstwa górnicze i hutnicze.

- Spółka Galicyjska Kopalń, Francuska S. A., Libiąż.
 Jaworznicke Komunalne Kopalnie Węgla S. A, Jaworzno,
 Kraków, Krupnicza 5.
 Osada Górniczo-Przemysł. „Trzebinia“, Kraków, Pierackiego 1.
 Sierszańskie Zakłady Górnicze S. A., Siersza k. Trzebinii.
 Belgijska S. A. „Société Anonime Minière et Industrielle, Gór-
 nicza i Przemysłowa S. A. Bory ad Jaworzno.
 Dyrekcja Hut Giesche S. A., Trzebinia.
 Huta Żelazna „Kraków“, S. A. Kraków, Rynek Gł. 12.

Przedsiębiorstwa graficzne.

- „Artigraph“, Zakłady Przemysłowe dla wyrobu reklam artystycz-
 nych i opakowań z papieru i blachy S. A. Kraków, Prąd-
 nicka 65.
 Drukarnia „Grafia“, Ska z o. o., Kraków, Starowiślna 72.
 Drukarnia Narodowa N. Telz, Kraków, J. Piłsudskiego 19.
 Drukarnia „Sztuka“, Ska z o. o., Kraków, Berka Joselewicza 24.

Przedsiębiorstwa konfekcyjne, tekstylne i guzikarskie.

- Abeles i Poser, Fka i Skład Guzików, Kraków, św. Agnieszki 9.
 „Bieżanów“, Fka Kalolitu, Ska z o. o., Bieżanów.

Leon Braciejowski, Kraków, Florjańska 28.

Bracia Czczowiczka, Fabryka Wyrobów Bawełnianych,
Andrychów.

I. Gartenberg, Fabryka Bielizny „Ega”, Kraków, Szewska 21-3.

Hirsch Salo, Fabryka Pasmantarii, Kraków-Dębniki, Zielna 18.

H Lichtig i Syn, Fabryka Trykotaży, Kraków-Podgórze,
Wielicka 26.

H. Oppenheim i Syn, Kraków, Stradom 13.

Sonderling & Deutsch, Fabryka Sztucznej Wełny, Waty i Wataliny,
Biała Krakowska, Komorowicka 41.

Fka Wyrobów Metalowych, Bracia Thorn, Podgórze, Krasickiego 18.

Tomaszek i Grüss, Fka Guzików, Kraków, pl. Lasoty 8.

Gerson Weinberger, Wytwórnia Spinek, Kraków-Podgórze,
Dąbrowskiego 14.

Przedsiębiorstwa kosmetyczno-perfumeryjne.

„Chlorodont”, Zakłady Przemysłowe „Leo”, Ska z o. o., Kraków
Oboźna 14.

„Korona”, Laboratorium, Ska jawna, Kraków, Plac Kossaka 5.
Krakowska Fabryka Mydła, C. Śmiechowski Ska z o. o., Kraków,
Zabłocie 22, Skrytka 73.

K. A. Miklaszewski, Kraków, Pl. Dominikański, ul. św. Filipa 3.
„Pharma” Polska S. A., Magister Bolesław Jawornicki, Kraków,
Długa 46—48.

Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever S. A., Trzebinia.

Laboratorium „Sorela”, Sp. z o. o., Kraków, Pl. Kossaka 5.

„Miraculum” Ska z o. o., Dra Lustra, Preparaty Lekarsko Kosme-
tyczne, Kraków XVII, Oboźna 14.

Fabryki mebli giętych i fornierów.

J. Herc i Ska, Fabryka Mebli Giętych, Łodygowice.

Adolf Wech, Fabryka Mebli Giętych, Buczkowice ad Bielsko.

Przedsiębiorstwa metalowe.

„Bosko”, Fabryka Okuć Budowlanych i Wyrobów Żelaznych,
Kraków-Płaszów, Wodna 11.

- „Chromstal”, Fabryka Ostrzy do Golenia, Ska z o. o., Kraków,
Plac W. Świętych 10.
- „Dermos”, M. Reich i E. Storch, Kraków, Kącik 9.
- „Elite”, Wytwórnia Wyrobów Metalowych, Wolf i E. S. Rosen-
blum, Kraków, Grodzka 40.
- Fabryka Kas, Wag i Wyr. Drucianych, Wilhelm Fink i Ska,
dawniej Ludwik Szklarski, Kraków-Podgórze, Wielicka 22.
- Krakowska Fabryka Wyrobów Metalowych, Ska z o. o., Kraków,
Zagrody 13.
- „Niklochrom”, Mgr. Filip Aleksandrowicz, Kraków, Tarłowska 6.
- Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce S. A. Chrzanów.
- Tow. Kontynentalne dla Handlu i Przemysłu S. A., Kraków,
Kopernika 6.
- Towarzystwo Metalurgiczne, Ska z o. o. Kraków, Lubicz 3 a.
- „Węgierska Górka” Górnicza i Hutnicza S. A., Kraków, Odlewnia
Żelaza, Węgierska Górka.
- Wytwórnia Sygnałów i Urządzeń Kolejowych, S. A., Kraków-Dąbie,
Cystersów 16.
- Zakłady Cynkownicze „Polcynk“, Ska z o. o., Kraków-Zabłocie,
Biuro: Stradom 13, skr. 247.
- Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów, L. Zieleniewski
i Fitzner-Gamper S. A., Kraków, Grzegórzecka 69, skrytka
poczt. 118.
- „Reflex” Tow. Przemysłu Metalowego, Ska z o. o. Kraków,
Sołyka 19.
- Stanisław Sulikowski, Fabryka Wyrobów Metalowych, Kraków.
Lubelska 18.
- Bracia Bauminger, Fabryka Drutu i Gwoździ, Kraków, Grzegó-
rzecka, skr. 143.
- Herman Kamsler, Fabryka Drutu i Gwoździ, Kraków, Sarego 4.
- „Rydłówka”, Fabryka Gwoździ i Wyrobów Żelaznych, Kraków-
Podgórze.
- Wadowicki Przemysł Druciany, J. Górecki i Ska z o. o. Wadowice.

Przedsiębiorstwa młynarskie.

- I. Abrahamer, Młyn Turbinowo-Walcowy, Kraków, Łobzowska 5.
- Amerykański Młyn Parowy, K. Schittko, Fr. Kutz, Wodzisław,
Woj. Śląskie.

Fiedler i Glaser, Katowicki Młyn Parowy, Katowice, Młyńska 6/10,
wł. M. Fiedler, J. Freund i Ska.

Głownia Andrzej, Młyn Walcowy, Krzeszowice.

Łuszczarnie i Młyny Krakowskie, Ska Komandytowa, Kraków,
św. Marka 21.

Młyn Turbinowo-Walcowy, Władysław Lelito, Ska z o. o., Bieńczyce p. Mogiła.

Neumann i Ska, Młyny Parowe, Biała Krakowska.

Nowy Młyn Parowy Spółdzielnia „Zagroda” & Co, Lubliniec.

M. Weichmann, Młyn Kaszy i Makuchów, Katowice, Pierackiego 13.
„Ziarno” Polska Wytwórnia Chleba i Młyn Walcowy S. A., Kraków-Podgórze, Zabłocie.

Młyn Zarządu Dóbr Hr. Tarnowskiego w Dzikowie.

Przedsiębiorstwa papiernicze.

„Altesse-Wisła”, Fabryka Tutek i Bibulek Papierosowych S. A.
Kraków, Długa 17.

Fabryka Kartonazy, Jan Nowak i Ska, Kraków, pl. Groble 21.
„Herbewo” S. A. Zjednoczone Fabryki Tutek i Bibulek, Kraków,
Al. Słowackiego 64.

M. Kopelmann i I. Thieberger, Fabryka Tektury „Dunajec”, Biały
Dunajec, p. Poronin.

W. Koreska, Fabryka Chemicznie Preparowanych Papierów i Wyrobów Papierowych, Kraków, Czarnowiejska 70.

Krakowska Fabryka Kart do Gry, Ska z o. o., Kraków, Długa 17.
J. Pacanowski, Fabryka Pudełek i Litografia, Kraków, Grzegórzecka 19.

F. Romaszkan S. A., Fabryka Papieru, Wadowice.

„Worek” Fabryka Wyrobów papierowych, Ska z o. o., Szczakowa.
Żywiecka Fabryka Papieru S. A. „Solali”, Żywiec 2.

Przedsiębiorstwa spożywcze.

Maurycy Finker, Pierwszy Polski Młyn Papryki, Kraków, Dietla 29.
Henryka Francka Synowie, Fabryka Środków Kawowych S. A.
Skawina.

Gablentz i Syn, Fabryka Octu i Musztardy, Kraków, Królowej
Jadwigi 33.

„Mafo” Małopolska Fabryka Opłatków, Jaremkiewicz i Niewiadowski, Wadowice.

Rząca i Chmurski, Ska z o. o., Kraków, św. Gertrudy 4.

„Sardina”, Pierwsza Fabryka Konserw Sardelowych, Kraków, Dajwór 14.

Zakłady Przemysłowe „Bieżanów” S. A., Kraków, skrytka 441.

Przedsiębiorstwa szklane.

Krajowa Huta Szkła, Dąbrowa k/Jaworzna, Sp. z o. o. Katowice, Szkolna 8.

Małopolskie Fabryki Szkła, S. z o. o. Szczakowa.

Małopolskie Zakłady Optyczne „Bolimowski”, Ska z o. o., Kraków, Krowoderska 73,

Polskie Huty Szkła, S. A., Krosno.

Przedsiębiorstwa wapiennicze.

„Calcium”, Zakłady Wapienne, Częstochowa.

Dudziński, Potuczek i Rajski, Wapienniki i Kamieniołomy, Szaflary i Rogoźnik, Nowy Targ.

„Eltes”, Spółka Firmowa, Zakłady Wapienne i Dolomitowe, Będzin. Fabryka Wapna i Cementu, Piechcin S. A., Piechcin p. Pakość.

„Firlej”, S. A., Wapienniki i Kamieniołomy, Trzebinia.

„Kadzielnia”, S. A. Zakłady Przemysłowe, Warszawa, Boduena 1. Liban i Ehrenpreis, Wapienniki i Kamieniołomy S. A., Kraków-Podgórze XIV.

Miejskie Zakłady Ceramiczne, Kraków, Pl. Szczepański 5.

Mydlnicka Fabryka Wapna i Kamieniołomy, Bracia Kamsler, Kraków, Józefa Sarego 4.

Natan Oliner, Wapiennik i Przemiał Marmurów, Kraków-Zakrzówek, Pychowicka 3.

The Henckel v. Donnersmarck-Beuthen, Estates Limited, Zakłady w Polsce, Tarnowskie Góry, Karłuszowiec.

Tow. Handlowo-Węglowe Holzer i Ska, Kraków, ul. św. Krzyża 5. Wapno i Kamieniołomy S. A. w Jaworzni, Kielce, Skrytka pocztowa 160.

Wapienniki i Kamieniołomy Pychowickie, Ska z o. o. Kraków, św. Krzyża 16.

Wapienniki i Kamieniołomy, Ska z o. o. w Rząsce, Łagiewniki Krakowskie.

Wapienniki Pogorzyckie, Ska z o. o., Pogorzyce, p. Chrzanów. Zakład Wapienny „Janina“, Częstochowa.

Zakłady Wapienne, Kalkbruch — Wapienno Michael Levy & Co, Inowrocław, Marszałka Piłsudskiego 59.

Zakłady Wapienne J. Elsner, Zabierzów, k/Krakowa.

Zakłady Przemysłowe „Sitkówka“, S. A., Warszawa, Zielna 6.

Zakłady Wapienne „Chęciny“, Inż. Z. Krudzielski Chęciny 2.

Zakłady Przemysłowe „Międzygórze“, M. Lipszyc i Ska, Kielce, Sienkiewicza 65.

Zakład Wapienny „Adam“, Ska z o. o. Częstochowa, Mirowska 39.

Zakłady Wapienne „Wietrznia“, A. Zagajski i Synowie, Kielce, Poniatowskiego 59.

Zjednoczone Zakłady Wapienne „Tokarnia-Zamczysko“, Tokarnia p. Chęciny 2.

Zjednoczone Zakłady Wapienne „Wapnorud“ S. A., Warszawa, Trębacka 15.

Sekcja Win i Miodu.

„Kościszko“, S. Spira, Kraków-Podgórze, Rynek 3.

Louis de Bary, Wytwórnia Win Musujących, Warszawa, Tamka 41.

Miodosytnia Robackiego, H. Majorowa, Kraków, Sławkowska 27.

„Salus“, Wytwórnia Win, Izaak J. Klingberg, Kraków, Kordeckiego 5.

„Vin Renomé“, Wytwórnia Uszlachetnionych Win Owocowych i Miodów Pitnych, Kraków-Podgórze, Rynek 6.

A. Weinstock, Wytwórnia Win Krajowych i Miodu, Kraków, Józefińska 2.

I. J. Wójcikiewicz i J. Gall, Miodosytnia, Kraków, Krakowska 9.

Różne przedsiębiorstwa.

„Americana“, Przemysł Szmerglowy, Ska z o. o., Łodygowice, k. Żywca.

Hotel Francuski, Al. Rittermann, Kraków, Pijarska 3.

Krakowska Gazownia Miejska, Kraków, Gazowa 16.

Powszechny Bank Kredytowy S. A. Oddział Kraków, Rynek Gł. 35.

Polska Fabryka Ołówków, L. i C. Hardtmuth-Lechistan S. A.,
Kraków, Czarnowiejska 70.

Polska Spółka Obuwia „Bata”, S. A., Chełmek, pow. Chrzanów.

Polska Fabryka Strun, S. Huttner i Ska, Kraków, XXII., Dąb-
rowskiego 15.

„Persia”, Ska z o. o., Wyrób Dywanów Orientalnych, Żywiec.
D. Schmeidlera Spadkobiercy, Zakłady Terrabona i Terazzo,
Krzeszowice.

„Semperit”, Polskie Zakłady Gumowe S. A., Kraków, Rzeźnicza 20.

Zakład Kąpielowy „Rabka”, Rabka.

Zakłady Wyprawy i Farbowania Futer „Krawar”, Ska z o. o.
Kraków, Rzemieślnicza 5.

SPIS RZECZY.

	Str.
Przedmowa	3
Wspomnienie pośmiertne	5
Słowo wstępne	7
Władze Związku	10
Walne Zgromadzenie	10
Rada Związku	11
Komitet Wykonawczy	13
Komitet Opiniodawczy	13
Komisja Rewizyjna	13
Działalność Rady Związku	13
Działalność Komitetu Wykonawczego i Opiniodawczego	15
Plenarne zebrania	15
Udział Związku w ciałach doradczych rządowych w organizacjach gospo- darczych i instytucjach społecznych	17
Wystąpienie Związku w charakterze reprezentacyjnym	18
Współpraca Związku z innymi organizacjami gospodarczymi, z samorzą- dem gospodarczym i z władzami państwowymi	19
Działalność Delegata Rady Związku w Warszawie	20
Działalność Biura Związku	21
Sprawy ogólne	21
Sprawy podatkowe	27
Sprawy socjalne	31
Pomoc zimowa	36
Sekcje i ich działalność	37
Sekcja Browarów	37
„ Budowlana	38
„ Ceramiczna	39
„ Chemiczna	39
„ Chrzanowska	40
„ Czekoladowa	41
„ Drogowa	42
„ Drzewna	42
„ Garbarska	44
„ Graficzna	45
„ Konfekecyjno-Guzikarska	46
„ Kosmetyczno-Perfumeryjna	46
„ Metalowa	47
„ Młynarska	48
„ Obrony Przeciwlotniczo-Gazowej zakładów przemysłowych	50
„ Papiernicza	52
„ Spożywcza	52
„ Wapiennicza	53
„ Win i Miodu	54
„ Żywiecka	55
Dalsze agendy Biura Związku	56
Zamknięcie rachunkowe	57
Lista członków	58

Wzrost

Biblioteka Uniwersytetu
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
w Lublinie

15594

CZASOPISMA

1934